

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-5 soros petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó petit sor 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A képviselőház és az aradi vesztőhely.
- A vesztőhely megváltása a Házban.
- Penzintézetek napja.
- Elégtétel Justh Gyulának.
- Verekedés revolverlövészekkel.
- Korcsmárosok küldöttsége a megyeháza.
- Egy titkos rendőr meg egy „kisasszony.”
- Szörbia kémje az aradi várban.
- Erőszakos utazóhölgyek.
- Az új nagyvezér.
- Társa: A kártya.

A képviselőház és az aradi vesztőhely.

Arad, február 15.

Élőt, halottat csak magáért illik szeretni. Az élők iránt való rajongás, a halottak után sajtó kegyelet elveszti értékét, ha mellékeelőként történik. Ha például valakit csak azért csókolok, hogy egy harmadikat irigygyé tegyek, ha valakit azért gyászolok tüntetően, hogy mást megszegyénítsék, akinek a halottat nem lehet siratnia.

S ezzel az érzéssel nézzük az aradi vértanúk nagy emlékének kultuszát. Minden érzés, amely utánuk dobban, itt talál legelső visszahatásra. Mintha az aradi szivekben lenne a szeizmográf, amely a negyvennyolcas idők megbecsülését, a hazafias kegyeletért való fölbuzdulást megérzi; s ezért mi tudjuk annak őszinteségét, értékét. S ez az oka, hogy Nagy Györgyben, az ő indítványában, amely szerint a képv-

selőház az aradi vesztőhelyen emelendő épület céljaira huszezer koronát szavazzon meg, — nem tudunk örömet találni s nem tudunk kesergésnek eredni a miatt, hogy ez az indítvány elbukott és ép a függetlenségi párt buktatta el.

Arról nem kell se nekünk, se másnak beszélni, hogy ezt az indítványt mennyire el kellett volna fogadni. A képviselőház anyagi erején bizonyára nem mult ez. A cél kétségtelenül nem huszezer, hanem kétszáz ezer koronát is megérdemel. S akik az indítványt leszavazták, a szívük szerint négyszáz ezer koronát is adtak volna. És mégis: az ifjú székely republikánus, amikor az indítványt megtette, tisztában lehetett azzal, hogy azt nem fogják elfogadni. Az indítványnak tehát, akárminő nemesen és léleknek tetszően fest kívülről, a valóságban alighanem a kötődés, a többséggel való ingerkedés volt a célja.

És ebben a nagy függetlenségi párt, amely az indítványt elvetette, ráismerhetett magára és a maga multjára. Állandó és következetes módszere, eszköze volt azoknak a kérdéseknek, hazafias ügyeknek bolygatása, amelyekkel szemben az akkori többség tehetetlen volt, tehetetlen a mostani többség, és tehetetlen lesz minden többség, amelynek kormányát Habsburgok nevezik ki, s amely az Ausztriával való szövetség türesét viseli programjában. Ezekben a kérdésekben is van haladás, de — különösen az aradi emberekhez közeljáró dol-

doknál — csak lassan, lassan, esztendőnként egy-egy babérlevéllel. Már Tisza István idejében eljutottak odáig, hogy a képviselőház lehozta a maga koszoruját a Golgotára, de hol vagyunk még a legmagasabb helyen megnyilatkozó kiengesztelődés bizonyítékaitól? S a míg ez be nem következik, minden kormánynak és többségnek kényes a helyzete, ha a maga érzéseit követni akarja.

A mai szavazás a multnak, a hazafias érzéseiben, kegyeletében annyiszor meggyanusított, kétséggel üldözött multnak igazolása. A mai többség sem tehet másként, mint a régi: ebből elismerheti, hogy a régi is megtette volna, amire ingerkedve, vaditva nógatták — ha megtehette volna.

Az aradi vértanúk iránt való kegyeletet, az aradi vesztőhely sorsát azért nem fenyegeti veszedelemmel a Ház mai határozata. Nincs ennek a kegyeletnek szüksége semmi hivatalos pecsétre s azt a huszezer koronát — ha csakugyan csak ez lenne a fő a dologban — majd összeadja a nemzet, a rajongó szegények és az áldozatkész kisemberek. S a sirban nyugvó tábornokoknak bizonyára kedvesebb egy névtelen fillér, egy ismeretlen valakinek garasa, — mint egy indítvány, amelyet az ő emléküik sorsáért, de politikai tőke gyarapítására az ország színe előtt tesznek.

A kártya.

A Casinó termében, az aranyakkal teli zöldposztos asztalok körül, bágyadtan folyt a játék. A croupier-k monoton hangon, gépiesen ismételték a kiáltást:

— Faites vos jeux... Rien ne va plus!

A nagy játékosok körül hallgatag, ideges csoportok álltak és lesték a kis golyó fordulóját, a sors szeszélyét.

Jordal belépett.

— Nini, erről puskapor szaga érzik! — mondta egy hang. — Jó napot.

— Tehát ma akarja tönkretenni a bankot?

— Mindenesetre, — felelte Jordal mosolyogva.

— De hisz ez érdekes lesz. Nos és bizonyos vagy a sikeredben?

— Kétségkívül. Vagy lábraállítom magam ismét, vagy...

— Merre jártál eddig? Színházban voltál?

— Nem. Kissé kiszellőztettem a fejemet a kertben; egy padon végigolvastam az egész lapot.

— Én már egy hét óta nem érek rá semmire, — mondta Fremont. — Ebben az átkozott országban semmi sem érdekli az embert, se hegyek, se tenger, de még az asszonyok

sem: csak a piros és fekete. Mi történik tehát a világon?

- Semmi.
- A politikában?
- Abban se több.
- A Humberték?
- Köszönöm. Még a régi. Az egyetlen dolog,

amely megkapta naponta a figyelmemet a lap hírvolatában: egy újdonság. Valami félelmetes, titokzatos alak fegyveres kézzel osztja a halált a nyári lakokban, az aszfalton, a ligetekben; és ahol megjelen, elegáns névjegyet hagy hátra ezzel a névvel: Facehini. Hogy kicsoda? Azt senki sem tudja. Jön, öl és eltűnik. Jelezték Párisban, fölismerték Londonban, üldözték a tengerparton, — de mindenütt kisiklott üldözői kezei közül.

— Igen, én is hallottam erről. Azt mondták nekem, hogy a különös bandita tetőtől-talpig gavallér ur, aki még a bűneit is bizonyos eleganciával követi el. Azt hiszik, hogy a társasághoz tartozó ember...

— Sok mindentél beszélnek!... Meglehet azonban, hogy közönséges fickó, aki vakmerőséggel és ügyességgel dolgozik; a rendőrség, azt hiszem, tulbecsülte a gazembert, amikor a fejére akkora díjat tűzött ki.

- Mennyit?
- Huszonötezer frankot.
- Tessék, ez aztán értékes ember!

— Valóban az! — kacagott föl Jordal.

A szalon most egyszerre telni kezdett új jövevényekkel. Hölgyek, urak estélyi toalettbau, a színházakból érkező, tódultak be az ajtókon, hogy körüllepjék az asztalokat. A croupier-k monoton hangon kiáltották jelszavukat:

— Faites vos jeux! Rien ne va plus!

A kártyajátéknál a komolyabb játékosok se-reglettek össze: hallgatag, nyugodt csoport: nagy pénzbe ment a partie.

— Ötven arany a bank!

— Száz!

— Százhuszöt!

— Százötven! — mondta Jordal.

— Százötven egyszer... kétszer... háromszor...

Jordal széket vont maga alá, leült és átadta a pénzt a croupier-nek: a játék megindult. Kétszer-háromszor csakugyan nyert is abban a mezőnyben és a szerencse ettől fogva el sem hagyta többé. Az összes többi játékosok mind benne bizakodtak, valamennyien az ő kártyáira rakták pénzüket.

Egyetlen ember maradt meg esőkönyösen a vesztes oldalon. Megkésztette mindig tétjét, örületes módon veszve egyiket a másik után. Az emberek esodálkozva nézték; ő csak komolyan, mozdulatlanul állott az asztalkál, még egy areizma sem rándult meg.

Ezt suttozták mögötte:

A veszthely megváltása a Házban.

A képviselőház ülése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, február 15.

Tíz óra előtt már szorongásig megtelt a képviselőház folyosója. A szombati ülésről lemaradt képviselők ostromolják meg az elnöki szobát, hogy a Ház elnökével közöljék elmáradásuk okát. Már az ülés elejére várnak erős esatát, amikor Justh Gyula elnök a Ház elé terjeszti Polónyi Dezsőnek szombaton hozzátüntetett levelét. Megjelent Polónyi Dezső is, aki válaszolni készül Justh Gyula bejelentésére.

Návay elnököl. Justh Gyula nem jelent meg az ülésteremben, nem akarván résztvenni a saját ügye tárgyalásánál. Nyomban az ülés megnyitása után Návay elnök felolvastatja Polónyi Dezsőnek Justhhoz intézett levelét s annak záradékát, amelyben a levél tartalmával magát is szolidárisnak vallja Beniczky Odón néppárti képviselő.

A Justh—Polónyi—Beniczky-affér elintézése után áttért a Ház Nagy György indítványának tárgyalására, amelyben azt javasolja, hogy a Ház a veszthely megváltására huszezer koronát szavazzon meg. A Ház a miniszterelnök és Barabás Béla hozzászólása után leszavazta az indítványt.

Az ujoncjavaslatokhoz Farkasházy Zsigmond balpárti képviselő tartott hosszabb beszédet, amelyben kitért a Mihalovich-ügyre is. Felvilágosítást kér, igaz-e, hogy József főherceg tettelegesen bántalmazta a századost. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ezt megcáfolta, kijelentvén, hogy Mihalovich ügyében szabályszerű katonai eljárás van folyamatban.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Elnöki előterjesztések során felolvasták a múlt üléstől engedély nélkül távolmaradott névsorát. Ezután bemutatja Polónyi Dezsőnek Justh elnökhöz intézett sértő levelét, melyet Beniczky Odón is aláírt és magáévá tette. (Az ülésnek ezzel a részével lapunk más helyén foglalkozunk.)

(Az aradi veszthely megváltása.)

Nagy György megindokolja az aradi veszthely megváltására vonatkozó indítványát. A megváltást a magyar állam kötelességének nevezte. O érdeklődött Justh Gyulánál, aki

azt mondta neki, hogy a Ház költségvetésében husz ezer korona kijelölhető erre a célra.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ismerteti az ügyben a kormány által elfoglalt álláspontot és kijelenti, hogy régen folyik a tárgyalás oly célból, hogy egy templom építtessék, melyben az aradi vértanúk hamvai elhelyeztessenek. Már két évvel ezelőtt megindult egy mozgalom Barabás Béla kezdeményezésére, mely méltó teljesen a nemzet érületéhez. A kormány kívánja és célhoz akarja juttatni ezt az akciót.

Nagy György: Mért dicsékszük?

Wekerle (emelt hangon): Két év óta a tettek mezején vagyunk, tehát nem engedjük, hogy a kezdeményezés érdemeit ilyen ötletszerű közbeszólással elvitassák. Szép és alkotmányos joga a Háznak, hogy maga állapíthatja meg a budgetjét, azonban ilyen nagyobb összeget realis alapon a budgetbe beállítani nem lehet. Szükségtelen újabb indítványokkal előállni, a dolog megy a maga útján a megvalósítás útján.

Barabás Béla kéri a Házat, hogy bővebben ismertesse a mozgalmat. A Ház ezt megengedi. Bőven ismerteti az aradi veszthely megváltására irányuló akciót. Elismerését fejezi ki Radics Jenő miniszteri titkárnak, kinek közbenjárására sikerült egy szerződést kötni a tulajdonossal, mely szerint ez év végéig holdankint 1500 koronáért a nemzet tulajdonába mehet át a veszthely. Szükségtelen a Ház anyagi hozzájárulása, mert a nemzet filléreiből összegyűl a szükséges 200.000 korona.

Nagy György kéri az indítvány tárgyalását. A Ház nem rendeli el.

(Az ujoncjavaslatok.)

Áttértek ezután az ujoncjavaslatok tárgyalására.

Farkasházy Zsigmond hosszabb beszédben foglalkozik a javaslattal és kijelenti, hogy addig, míg a nemzeti bank dolga nincs rendben, a javaslatot nem szavazza meg.

Tudatában van az ujonclétszám megszavazása szükségességének és tiltakozik az ellen, mintha obstrukcióval akarná ennek útját állani. Csodálkozik, hogy a függetlenségi párt önálló bank nélkül megszavazza a katonai javaslatokat, jól lehet azt hangoztatni, hogy az önálló bank nélkül katonai terheket nem vállal. Ismerteti a múlt év politikai eseményeit. Öt perc szünetet kér.

Szünet után Farkasházy folytatja beszédét és azt hangoztatja, hogy a paktum szerint lehetetlen volna az ujonc létszám emeléséről beszélni az általános választói jog behozatala előtt. A függetlenségi párt — mondotta — szívesen beérné a vezényleti nyelv helyett már az ezrednyelvvél is.

(A Mihalovich-ügy.)

Farkasházy beszédének további részén felmenti a katonai téren mutatkozó hiányokat. Példákat hoz fel a katonai becsületügyi eljá-

rás elavult voltára nézve. Foglalkozik Mihalovich Géza százados ügyével. Nem akar róla bírálatot mondani, egy dolgot azonban tisztán szeretne látni: igaz-e, hogy József főherceg Mihalovich századosal szemben tettelegességre ragadtatta magát?

Bolgár Ferenc államtitkár: Nem igaz. Ebből egy szó sem igaz.

Farkasházy Zsigmond tovább folytatja beszédét.

Elnök: A tárgyhoz méltóztassék szólani.

Farkasházy erre röviden befejezi beszédét és kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Kijelenti, hogy József főherceg ezt a konfliktust, amely között és Mihalovich százados között történt, nem intézte el maga, hanem az illetékes hatósághoz tette át a büntető ügyet a vizsgálat szempontjából. A katonai hatóság pár nappal ezelőtt el is rendelte a szabályszerű eljárást. A főherceget semmiféle gáncs nem érheti. Impertinencia azt állítani, hogy a századost tettelegesen bántalmazta volna.

Farkasházy Zsigmond: Ezt nem is tettem.

Jekelfalussy Lajos: József főherceg nem bántott senkit. Farkasházy nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ilyen felszólalással a katonai eljárást befolyásolni lehet.

Farkasházy személyes megtámadtatásaimén szólal fel. Hangoztatja, hogy ő senkit nem akart bántani s a miniszter sértő kijelentéséért nem veszi magára.

Az ülés két óra után ért véget.

Korcsmárosok küldöttsége a megyeházán.

Panasz az esti záróra miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 15

A kisjenői járás korcsmárosai nevében egy háromtagú küldöttség járt ma Aradmegye székházán. A korcsmárosok egy főszolgabírói rendelet miatt panaszkodtak, amely arra kényszeríti a járás korcsmárosait, hogy este hét órakor bezárják üzleteiket. Ez a rendelkezés súlyosan érinti a korcsmárosokat és e miatt jöttek ma be küldöttségileg az aradi megyeházára.

A küldöttség, mely Zsák János, Dévid Sándor és Weisz József korcsmárosokból állt, ma délelőtt jött a megyeházára, hol Délnoki Nagy Lajos alispánt kereste. Mivel az alispán máshol volt elfoglalva, Boros Iván tb. főjegyzőnél tisztelegtek. Írásban és szóban mondták el panaszukat, melynek lényege a következő:

Csukay Gyula kisjenői főszolgabíró 7017/908. számú végzésével elrendelte, hogy a járás összes korcsmárosai este hét órakor zárják be üzletüket. E rendelkezésre közvetlen okot az adott, hogy Nagyzerinden néhány héttel a rendelet kibocsátása előtt egy embert késő este véresre vertek Weisz József korcsmájában. Ez a verekedés azonban — mondják kérvényükben a korcsmárosok — nem onnan eredt, mintha a verekedő a korcsmában kapott italtól rugott volna be, mert az a korcsmában nem is ivott.

A záróra elrendelése után — mondja még a korcsmárosok kérvénye — a kisjenői főszolgabíró Weisz korcsmárost és a nagyzerindi bírót pénzbírsággal sújtotta, mert a bíró egyszer hét óra után ment be a korcsmába. A korcsmáros ugyan nem akart bort adni, de a bíró azt mondta, hogy az ő felelősségére adjon neki. Ugyancsak a főszolgabíró megbüntette Weiszot azért, mert egy Aradról este érkezett utazót kiszolgált a záróra után.

A korcsmárosok kérik a hét órai záróra eltörölését, főképp azért, mert a motorosok este hozzák a vendégeket a járásba és ha őket nem szolgálhatják ki, jelentékenyen károsodnak. Boros Iván főjegyző átvette a korcsmárosok kérvényét és megígérte, hogy jelentést

— Vagy örült, vagy milliomos!
Az aranyak csengésének zajából időnkint kivált a croupier hangja:

Ezerszázötven arany a bank! . . . Faites vos jeux!

Az ismeretlen maga elé tette tárcáját és ekkor először nyitotta fel az ajkait:

— Tartom a bankot!

Jordal vonakodott. — Megelégedjék-e az eddigi nyereséggel, vagy pedig adja le még egyszer a kártyát? Nem fordul-e épen most a szerencse kereke?

Néma, kíváncsi várakozással tekintett rá most mindenki.

A croupier már beleszólt, hogy eldöntse a kérdést:

— Van még más . . .

— Tartom! — kiáltotta Jordal harsány hangon és kissé remegő kézzel kiosztotta a kártyát.

Halkan fölemelte az övét, aztán kijelentette:

— Kilenc!

Az ismeretlen egy pillantást vetett a maga kártyájába, aztán elvetette azokat.

Jordal pillanatnyi várakozás után odanyújtotta tenyerét az ismeretlen felé. Az nem mozdult. A két férfi merőn egymás szemébe nézett.

— Ezerötszázötven arannyal tartozik, uram, — világosította fel az ismeretlen a croupier.

A különös ember erre megszólalt:

— Nincs nálam annyi, uram . . .

— Uram, — felelte Jordal, — itt nem szokás becsületóra játszani. Nem ismerem önt. Ha vesztettem volna, fizetnem volna. Ön pedig üres tárcája ellenében tartotta bankomat!

A közönség mormogott, mintha a sérelem mindenkit illelne.

— Gyalázat!

— Tolvajlás!

— Az ember nem lehet eléggé óvatos!

Az ismeretlen megfordult.

— Biztosítom önöket uraim, hogy mindennütt joga van a játékosnak huszonnégy órai halasztásra. En azonban nem akarok ennyi ideig várni a tartozásom kiegyenlítésére.

Ezzel Jordal felé fordult:

— Ami önt illeti, uram, ime, átadom önnek a tartozásomat. Huszonnégy órával tartozom önnek, épen ennyit ér a fejem. A nevem Facchini! . . . Fizetek!

És mielőtt bárki megakadályozhatta volna, elővontotta revolverét és halántékába lött.

Pointeur.

fog arról tenni az alispánnak. A főjegyző még azt a tanácsot adta a küldöttségnek, hogy keressék fel Csukay főszolgabíró és neki is tárják fel a helyzetet s akkor bizonyára méltányolni is fogja kérelmüket.

Pénzüntézetek napja.

Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítói: —

Arad, február 15.

A múlt esztendő üzleti eredményéről beszámoló pénzüntézetek sorában tegnap az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár tartotta meg évi rendes közgyűlését. Aradnak és az egész környéknek e nagy pénzüntézet az utóbbi években hatalmas lépéssel küzdött fel magát a vidék legelső pénzüntézetei közé. Az 1908. évről szóló mérlege és különösen az osztaléknak szokatlanul nagy — másfélszeres — emelése legkimagaslóbb jelei ennek a szinte páratlanul álló haladásnak, mely elsősorban az intézet vezetőségének, különösen pedig Heinrich Sándor vezérigazgató széleskörű tudásának, szakavatott működésének, de meg az egész tisztikar buzgóságának is köszönhető.

(A közgyűlés megnyitása.)

Délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg a közgyűlést Heinrich Sándor vezérigazgató, bejelentve a nagy számban összegyűlt részvényeseknek, hogy úgy az intézet elnöke, Zselenski Róbert gróf, mint igazgatósági elnöke, Urbán Iván az Omge elnökválasztó gyűlése miatt akadályozva vannak a megjelenésben ezért indítványozza, hogy a közgyűlés elnökévé Fábian Lászlót válasszák meg.

A részvényesek éljenzése mellett foglalta el az elnöki széket Fábian László nyug. főispán és konstatálva a közgyűlés szabályszerű összehívását és határozatképességét, a jegyzőkönyv vezetésére Földes Soma főkönyvelőt, hitelesítésére Baross Ferenc dr.-t és Kövér Márton, a szavazatszedő-bizottság tagjaivá pedig Keresztes Gyula dr. elnöklete alatt Maresch Gyula és Nikolits Sándor részvényeseket kérte fel.

(Az igazgatósági jelentés.)

Heinrich Sándor vezérigazgató olvasta fel ezután az 1908. évről szóló igazgatósági jelentést. Az érdekes jelentés többek közt ezeket mondja:

„Intézetünk életében nevezetes és nagy jelentőségű ezen üzleti év, miután ezen évben volt alkalmunk először a 2 millió koronáról 4 millió koronára felemelt alaptőkét működésünk körébe vonni és részvénytársaságunk érdekében felhasználva gyümölcsöztetni. Ezen üzleti év volt egyszersmind hivatta igazolni, hogy a javaslatunk folytán tisztelt részvényeseink által elhatározott jelentékeny tőkefelemeléshez fűzött reményeink jogosultak voltak-e? Jóleső örömmel és megnyugvással jelenthetjük immár, hogy a nagy tőkefelemelés nemcsak indokolt és jogos volt, hanem üdvösnek is bizonyult, a minék még fokozottabb mértékben való nyilvánulását az ezután következő évek lesznek hivatta igazolni, a mihez most már még alaposabb reményünk lehet. Ugyanis zárószámolásaink tanúsítják, hogy — dacára a kedvezőnek épen nem mondható közgazdasági viszonyoknak és dacára az év utolsó részében felmerült belpolitikai és nemzetközi válsághireknek, melyek a vállalkozói kedvet és üzletkötéseket hátrányosan befolyásolták, — intézetünknek minden üzletágában úgy a központban, mint mind három fiókintézetünkénél is,

megfelelő emelkedés konstatálható; továbbá, hogy az 1908. üzleti év tiszta nyeresége 531.473 kor. 28 fillért tesz ki, mely eredmény teljesen kielégítőnek mondható. Ezen üzleti eredmény bátorítólag hathat ugyan további működésünk és tevékenységünkre, mindazonáltal nem szabad, hogy tulságos vérmes reményekkel eltelve merész vállalkozásokra ragadtassuk magunkat, — kiknek az alapszabályainkban előírt és eddig is követett célja: intézetünket minden eshetőséggel szemben ellentálló képességgel felruházni, annak szilárdságát mindinkább növelni, hogy azt netalán megrázkódtatás veszélyei ellen biztosítva lássuk. — Ennélfogva már most jelezzük, hogy a nyereség felosztása iránti javaslatunk tételénél szem előtt tartottuk tartalékalapunk további emelését és ezenkívül a nyereség egy részének ez évre való átvitelét.”

A jelentés szerint a betétek álladéka 15,788.086 K. 58 f., a váltóleszámitolási üzleté 12,932.046 K. 49 f., a folyószámla tárcáié 9,313.458 K. 54 f., jelzálogkölcönöké 5,349.394 K. 79 f., pénzkészlete pedig 533.743 K. 24 fillér volt.

A jelentés felolvasása után a vezérigazgató felhívta a közgyűlés figyelmét arra az érdekes körülményre, hogy az intézet első mérlege idejében, ezelőtt 19 évvel nem volt annyi az alaptőke, mint amennyit az intézet most osztalékul kifizet. Az akkori alaptőke 400,000 korona volt, most az osztalékok összege 450,000 korona.

(A nyereség felosztása.)

Az igazgatóság javaslatára a közgyűlés ezután elhatározta, hogy az 531,473 K. 28 fillér nyereség a következőleg osztassék fel: a) 10,000 drb. részvény után 5 százalék kamat fejében a 20 K., összesen 200,000 K. b) az igazgatóság jutalékára 10 százalék, azaz 33.147 K. 33 f., c) a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára 4500 K. d) felülosztalékképp részvényenként a 25 kor., vagyis az osztaléknak 45 koronára való kiegészítésére 250,000 K. e) az általános tartalékalapnak 2,600.000 koronára való kiegészítésére 11,446 K. 85 f., a 32,379 K. 10 f. maradvány pedig a folyó 1909. évi veszteség- és nyereség-számlára vitessék át.

A közgyűlés az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentést s a mérleget egyhangulag elfogadta, s a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta.

(Az igazgatóság ünneplése.)

Szathmáry Gyula kir. tanácsos állott fel ezután szólásra, hogy a részvényesek nevében köszönetet mondjon a szép eredményért. Fokozott várakozással néztünk — ugymond — annak az évnek üzleti eredménye elé, melyben az intézet az eddiginek kétszeresére felomelt alaptőkével működött. Szívesen és örömmel ismeri el, hogy az eredmény nemcsak, hogy megfelelt a jogosult várakozásoknak, de azokat meg is haladta. Így azután lehetővé vált a részvények osztalékának 45 koronára való emelése, valamint az is, hogy bár a módosított alapszabályok értelmében a tartalékalap kötelező dotációja immár megszűnt, a tiszta jövedelemből e célra is jelentékeny összeg esatolható. Ez az eredmény jele az intézeti igazgatóság célravezető, sikeres, buzgó működésének és ezért indítványozza, hogy midőn a közgyűlés a jelentéseket és javaslatokat örömmel, meglepedéssel és általános helyesléssel elfogadja, mondja ki egyszersmind, hogy e szép eredmény felett az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak, valamint a hálára különösen rászolgált Heinrich Sándor vezérigazgatónak, nemkülönben az intézet központi és fiókbeli tisztviselőinek buzgó és sikeres működéséért köszönetét és elismerését nyilvánítja és ennek jegyzőkönyvében is kifejezést ad.

A közgyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel tette magáévá, valamint elfogadta Köpf János dr.-nak azt az indítványát is, hogy kü-

lön köszönetet szavaz az igazgatóságnak azért az önzetlen eljárásáért, amelylyel az igazgatóság jutalékát, dacára annak, hogy a felemelt alaptőkével való munka több fáradságot igényel, 20 százalékról tízre szállította le, ami páratlan eset a pénzüntézetek történetében.

A közgyűlés azután a felügyelő-bizottságot egyhangulag így alakította meg: Dálnoki Nagy Lajos dr. elnök, Dániel Endre, Szathmáry János rendes tagok és Verzar Márton póttag.

(A jelenvoltak.)

A közgyűlésen jelenvoltak Fábian László elnöklete alatt: Apor Gyula, Aszian Janos, Avarffy Ferenc dr., Baross Ferenc dr., Borsos Gyula, Bréda Viktor gróf, Bund Henrik, Czédly György, Dálnoki Nagy Lajos dr., Dániel Endre, Fábian László, Fabry Sándor dr., Földes Soma, Gellényi Ernő, Glück Károly, Hegedüs László, Heinrich Sándor, Hoffman Antal, Husztik Lajos, Holländer Ignác, Istvanffy Béla, Keresztes Gyula dr., Köpf János dr., Kristyóri János, Kövér Márton, Kövér Zsigmond, Lukácsy Lajos, Mezey Andor, Maresch Gyula, Nachtnébel Odön, Nikolics Géza, Nikolics Sándor, Parecz Béla dr., Persa Péter, Pichler Janos, Priegl István dr., Révész Adolf, Reiber Emil, Rosenfeld Hermann, Salacz Gyula, Sarlot Domokos, Schreier Jakab, Schreyer Viktor, Strasser Győző, Szalay Antal, Szathmáry Gyula, János, Károly, Mihály, Tenner József, Vajda Zsigmond, Vass Gusztáv, Vásárhelyi János, Vertán István, Verzar Márton, Verzar István, vagyis 56 részvényes 3575 drb részvény képviselésében.

Az Aradi Központi Takarékpénztár közgyűlése.

Vasárnap délelőtt tartotta meg évi közgyűlését az Aradi Központi Takarékpénztár is. Ez a fiatal, de gyorsan fejlődő intézet az elmúlt évben igen szép eredményeket ért el, a miért a közgyűlés Mezey Andor vezérigazgatónak, valamint az egész buzgó vezetőségnek és tisztikarnak is köszönetet szavazott.

A közgyűlésen Uzárán Márton elnök betegségé folytán Szabó Zoltán elnökölt. Megnyitójában ismertette a pénzüntézet minden üzletágában elért szép eredményeket, melyet a részvényesek lelkes éljenzéssel honoráltak. A jegyzőkönyv vezetésére Velcsov Géza dr. intézeti jogtanácsost kérte fel és hitelesítésére Múlek Lajos dr. és Kádas Kálmán részvényeseket.

Mezey Andor vezérigazgató terjesztette elő ezután az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit. Ezek szerint az 1907. évi álladékhhoz viszonyítva a betét-számla: 842,358 K. 72 fillérrel emelkedett, 1,505,761 K. 29 f.-re, a váltó-tárca: 1,469,311 K. 64 f.-rel emelkedett 2,493,519 K. 04 fillérre, a jelzálog kölcsönök: 175,405 koronával emelkedtek 230,905 koronára, a folyó-számla üzlet 123,334 K. 11 f.-rel 286,788 K. 02 f.-re.

Az intézet tiszta nyeresége 42,603 korona 26 fillért tesz ki, a melyet a közgyűlés az igazgatóság javaslatára a következőképprendelet felosztani:

10 százalék a tartalékalap javadalmazására 4,260 kor 26 fill., 2 százalék a nyugdíjalap javadalmazására 852 kor. 06 fill., 2 százalék a vezérigazgatónak 851 kor. 06 fill., 2 százalék a tisztviselők javadalmazására 852 kor. 06 fill., az ezen felül fennmaradó 35,786.76 K.-ból a tartalékalap rendkívüli javadalmazására 4,455.55 K., 500,000 K. részvénytőkének osztalékára 25,000 K. és jótékony célra 331.21 K., a még fennmaradó 6000 K. új számlára 1909. évre vitetik át.

Kádas Kálmán indítványára a közgyűlés az előterjesztett számadásokra a felmentvényt egyhangulag megadta és a lelkes igazgatóság, felügyelő-bizottság, a nagy szorgalmu és tevékeny vezérigazgató, a derék tisztviselői karnak jegyzőkönyvi köszönetet fejezett ki.

Az alapszabály módosítása után a felügyelő-bizottság tagjaiul ismételve megválasztottak Nachtnébel Gyula, Bogdánffy Béla dr., Szántó Gyula és Tabakovits Emil.

A közgyűlésen jelenvoltak Szabó Zoltán elnök-

lete alatt: Reiber Emil, Kirnbauer Lajos, Heim Ferenc dr., Borsos Béla, Darányi János, Weinberger János, Klein József, Kádas Kálmán, Faragó Béla, Frank L. András, Gellényi Ernő, Singer János dr., Székely Salamon, Nagy Zsigmond, Braun N. Antal, Engl Gyula, Tefner Ignác, Winkler József, Verzár István, Csánk Lajos, Kirle Antal, Ilics Simon, Verbos Nándor, Mezey Andor, Velesov Géza dr., Herold Antal, Horváth Imre, Tabakovits Emil, Szántó Gyula, Tóth Zsigmond, Kulcsár István, Nachtnébel Gyula, Reinhart Fülöp, Mülek Lajos dr., Fritz József, Donáth Simon, Kaufman Sándor, Schwarcberger Manó, Povázsny Soma, Berta testvérek, Rázel József, Robiczek Henrik, Strasser Lajos, Kun József, Berzsenyi Péter, Greiner-Károly, Gyórfy Ernő, Gerdánovits Aladár, Baán Jenő.

A kereskedők h. t. szövetkezete.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és H. t. szövetkezete vasárnap délelőtt a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta ötödik rendes közgyűlését, amelyet Varjassy Lajos polgármester, intézeti elnök vezetett.

Az elnöki megnyitó után Faragó Rezső titkár terjesztette elő az igazgatóság jelentését, amely kiemeli, hogy a szövetkezetnek tagjai immár mintegy 12,000 heti és havi törzsbetét után teljesítenek befizetést. A szövetkezet kölcsön-állománya az 1908. év végén 803,294 korona, évi tiszta nyeresége pedig 38,818.06 korona volt. Az igazgatóság javaslata szerint ebből a veszteségi tartalékalapot 8000 koronára emelik, a havi törzsbetétes tagoknak 4102.26 koronát, a heti törzsbetétes tagok öt évtársulatának 27,923.20 koronát juttatnak. A most felszámoló I. évtársulat összes tőkéje 337,795 korona volt, amiből egy-egy törzsbetét, azaz öt éven át teljesített heti ötven fillér befizetés után 130 korona tőke és 18 korona nyereség jut.

A jelentés részvétellel emlékszik meg Pohl Ödön választmányi tag elhunytáról és sajnálattal jelenti be Joób Gusztáv választmányi tagnak elfoglaltsága miatt való leköszönését. A jelentéshez a tagok nevében Szegő Hugó dr. szöveghez, szép szavakban méltatva a vezetőség azon elvét, hogy a tagok érdekeit minél hathatósabban szolgálja. Indítványára az intézeti elnöknek, az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak, a választmányoknak és a tisztikárnak felmentvény megadása mellett köszönetet szavazott a közgyűlés s a jelentésekben foglalt indítványokat egyhangulag elfogadta.

Ezután választások következtek. Az igazgatóságból kisorsolt Hegyi Albert és Keppich Zsigmond, a választmányból kisorsolt Kohn József, Leichter Lipót, Neumann Hermann, Nussbaum Zsigmond, Somogyi Gyula dr. és Weinberger János tagokat, valamint a felügyelőbizottság tagjait egyhangulag újra megválasztották, a választmányba új tagokul Rózsa Imrét, Schreyer Viktort és Székely Salamont, a II.—1905. évtársulat felszámoló-bizottságának elnökévé Weisz Márkot, tagjaivá Braun Gusztáv vendéglőst, Donáth Simont, Ecker Gyulát, Kopp Jánost és Lévai Adolfot választották meg. Ezután a közgyűlés, amelyen 47 tag 1280 törzsbetét képviselőjében volt jelen, véget ért.

A függetlenségi párt — a néppárt ellen. Budapesti tudósítónk jelenti: A függetlenségi pártnak körülbelül ötven tagja délben Leszkay Gyula háznagy szobájában értekezletre gyűlt össze, melyen elhatározta, hogy az Alkotmány cikke dolgában összehívják a függetlenségi párt intéző bizottságát s felszólítatják ez által a néppártot: jelentse ki, azonosítja-e magát Beniczky cikkével. Hír szerint a néppárt is értekezletet kíván tartani, melyen viszont azt a kérdést akarja a függetlenségi párthoz intézteni, hogy azonosítja-e magát Holló Lajos lapjának szombat esti cikkével. Hoitsy Pál a függetlenségi párti képviselők értekezlete után felment Kossuth Ferenchez, akivel közölte a határozatot. Kossuth ehhez hozzájárult, de azt mondotta, hogy elegendőnek tartja a pártértekezletet. Kossuth figyelmeztette a képviselőket, hogy a párt most olyan komoly elhatározások küszöbén áll, hogy a komolyabb konfliktustól a koalícióban tartózkodnia kell.

Elégtétel Justh Gyulának.

Néppárt és koalíció. — A mentelmi bizottság határozata.

— Fővárosi tudósítónktól.

Arad, február 15.

Azok a zajos jelenetek, melyek Justh Gyula körül a képviselőház szombati ülésén lejátszódtak, természetesen nem maradtak következmények nélkül. Az első meglepetést Beniczky Ödön okozta, aki az Alkotmány tegnapi számában a függetlenségi párt és Justh Gyula személye ellen súlyos támadást bocsátott közre.

Néppárti enyelgés.

— Válaszom: — írta a többi közt — *takarodjék ki a függetlenségi párt a koalícióból*. . . A mi politikai becsületünk nem rongyolódott el. A néppárt, mikor annak idején a kormányt át fogja venni, nem fog segélycsapatokra szorulni s nem lesz kénytelen vérszegénységet, tehetetlenséget és politikai improducitást becsú pirositóval bekenni, a világ árusítására . . .

Ez az izenet a függetlenségi párt címére. A cikk másik része a Justh-afférral foglalkozik.

Ebben elmondja Beniczky, nem igaz, hogy őt Rakovszky István vitte bele támadásaiba, mely nem az önálló bank harcosának, hanem Justh Gyula személyének szólt. Polónyi Dezső levelét ő is aláírja és szolidaritást vállal vele. Justh Gyuláé az érdeme annak, hogy az elnöki székben képviselőtársaival szemben durva, sértő, parlagi, műveletlen, felháborító és verlazító modort honosított meg, melynek helye van talán kiűn a tanyán, ahol a béresgazda ekzszeirozza mocskos szájesővet a béreseket . . .

És így tovább . . . Ezek után érthető érdeklődéssel nézett az egész parlament a mai ülés elé, mert Justh Gyula szombaton kijelentette, hogy Polónyi Dezső levelét a Ház elé viszi. Most már két esetet kell odavinnie: Beniczky Ödön inzultusát is.

Beniczky, a szolidáris

Az ülésterem tíz órákor már megtelt. Ott voltak a helyükön Zichy Aladár gróf és Günther Antal kivételével az összes miniszterek is, akik előbb Justh Gyula elfogadó szobájában töltötték fél órát. A függetlenségi sorok tömörtek voltak, de a néppárton alig ült hat ember. Az első meglepetés: Justh Gyula nem ül a helyén, hanem Návay Lajos elnököl. A Ház türelmetlenül várja, míg a jegyzőkönyvet felolvassák. Azután Návay Lajos ezeket mondta:

— Van szerencsém jelenteni, hogy Justh Gyula, a Ház elnöke, a mai napon kelt következő levelet intézte a képviselőházhoz:

Nagy esőnd állott be, amelyben az elnök felolvasta Justh Gyula következő irását:

T. Képviselőház! Polónyi Dezső képviselő ur a szombaton, folyó hó 13-án tartott ülésén az elnöki székben, elnöki minőségemben való eljárásomból kifolyólag és hivatkozással arra, az ülés folyama alatt egy az elnöki tekintélyt érintő levelet intézett hozzám és vele e tekintetben Beniczky Ödön képviselő ur egyik napilapban megjelent nyilatkozata szerint teljes szolidaritást vállalt. Midőn ezt a t. képviselőháznak kötelességszerűleg bejelentem, egyzersmind a vonatkozó iratokat bemutatom. Budapest, 1909. február 15-én, mely tisztelettel Justh Gyula.

Raisz Aladár azután felolvasta Polónyi Dezső ismert levelét, melyre Beniczky Ödön ezt a sort bigygyesztette oda:

A mentelmi bizottság elé!

— Ezt a levelet aláírom s én is szolidaritást vállallok vele. Beniczky Ödön.

Ezzel végződtek a felolvasások. Utánuk Návay Lajos elnök a következő előterjesztést tette:

— Meg vagyok győződve t. Ház, hogy az imént felolvasott levelek és nyilatkozatok távolról sem érinthetik azon tiszteletet és nagyrabecsülést, (Általános helyeslés,) amelylyel a t. képviselőház tagjai Justh Gyula elnök ur személyisége iránt viseltetnek. (Élénk helyeslés.) Azt hiszem, hogy ez a kérdés a Ház vitatkozásának és határozatának tárgyát nem is képezheti, tekintve azonban, hogy ezen esetben két képviselő urnak az elnök intézkedésével szemben tanusított magatartásáról van szó, házszabályszerűleg vélek eljárni akkor, amidőn utalva a házszabályok 222. illetve 258. §-aira azon javaslatot teszem a t. Háznak, hogy az iratokat a mentelmi bizottság elé utaljuk, mint olyan fórum elé, amely egyedül hivatott ezen esetben reparációt nyújtani. (Élénk helyeslés.) Méltóztatik ezen javaslatomhoz hozzájárulni? (Élénk helyeslés.) Ha igen, akkor kijelentem, hogy az iratok a mentelmi bizottság elé fognak utaltatni azzal, hogy a mentelmi bizottság a Ház további intézkedése iránt 24 óra alatt javaslatot tegyen. (Élénk helyeslés.)

Ezzel el is intéződött volna az affér, ha Polónyi Dezső nem áll fel szólásra. Elmondta, hogy a házszabályok szerint a képviselőnek joga van jelenlétét a képviselőház elnökének bejelenteni. A szombati ülésen ebben a jogának és kötelezettségének gyakorlásában Justh meggátolta, mert olyan módon támadt reá, mely a mai társadalmi felfogás szerint elzárta tőle a személyes érintkezés lehetőségét. Ennélfogva mentelmi joga sérelmét jelenti be.

A bejelentést a Ház csendben tudomásul vette s ezzel el is intéződött az affér.

A mentelmi bizottság ülése.

A mentelmi bizottság ma délután 5 órákor tartott ülésében foglalkozott az afférral.

A mentelmi bizottság Thoroczkay Viktor báró és Szentkirályi Zoltán jegyzők, valamint Justh Gyula házelnök meghallgatása után a következőket állapította meg: A képviselőháznak folyó évi február hó 13-án tartott ülésében általános izgatottság és olyan zaj uralkodott, hogy csakis emelkedett hangon voltak kijelentések megtehetőek és csak folytonos hangos szóval lehetett a rendet fentartani. Az elnök az emelvényen nála igazolás végett jelentkező képviselőkkel szóba nem állhatott és kénytelen volt a képviselőket arra utasítani, hogy igazolás végett nála más alkalommal jelentkezzenek. Polónyi Dezső és Beniczky Ödön képviselők az ily tényállás mellett félreértés folytán az elnökkel szemben történt fellépéseiket ezennel visszavonják, egyuttal az elnök személye iránt tiszteletüknek és nagyrabecsülésüknek adnak kifejezést.

A bizottság ezek után nem látja szükségesnek a Ház intézkedését és javasolja a napirendre térést. Ehhez képest ugyancsak napirendreterést javasol a Polónyi Dezső által bejelentett mentelmi ügyben is.

TANÜGY.

(—) **A polgári fiúiskola berendezése.** A gazdasági szék ma délelőtt tartott ülésében írta ki a pályázatot a második polgári fiúiskola berendezési tárgyaira és a központi fűtésre. A pályázati határidőt március 5-re tűzték ki.

(—) **Munkások vasárnapja.** Nagy érdeklődés mellett folyt le az Aradi Nemzeti Szövetség vasárnapi szak és szórakoztató előadása. Ez előadáson ismertette Záray Jenő tanár múlt évi törökországi utazását. A mai történeti események központjában álló török nép faji sajátosságait, történetét és hazáját ismertette. A vonzó előadást nagy figyelemmel hallgatta a közönség. A szép képeket Matusik Márton vetítette. A szakelőadást megelőzték Dávid Dezső és Knizse Imre szavatai. Valamennyi előadónak bőven jutott a közönség tapsaiból.

Szerbia kémje az aradi várban.

Titokzatos kémkedési ügy.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Arad, február 15.

Az *Aradi Közlöny* február 11-iki számában megírta, hogy a délvidék rendőrsége, de különösen az aradi és nagyvárad, egy volt közös hadseregbeli tisztet kutat, akiről a külügyminiszterium megtudta, hogy fontos katonai titkokat árult a szerb hadügyminiszteriumnak. Az aradi rendőrségen azt mondták, hogy az ügyről nem tudnak semmit.

Fővárosi munkatársunk utána járt a dolognak s tudósítása megerősíti a mi első híradásunkat s azonkívül még a következő részleteket közli a rendkívül érdekes ügyről:

Még a múlt hónap vége felé értesítette Forgách gróf belgrádi nagykövet bizalmasan a külügyminiszteriumot, hogy az ő, jó forrásból származó értesülései szerint a szerb hadügyi kormány igen fontos, a magyar-osztrák hadseregbe vonatkozó katonai titok birtokában van, amelyek csak árulás útján juthattak szerb kezébe. A külügyminiszterium azonnal megindította a nyomozást, azonban egyidejűleg utasította Forgách gróft, hogy igyekezzék a dologról többet is megtudni.

Néhány nappal később értesítette a belgrádi követség a külügyminiszteriumot, hogy az ő értesülései szerint a fontos titkokat még az ősszel vásárolta Szerbia B. G. volt közös hadseregbeli főhadnagytól. Nagy összegeket adott értük. Az eladott titkok ezek:

Mozgósítási tervek Szerbia ellen.

Defenzív természetű mozgósítási tervek Oroszország ellen.

Átalány kimutatások.

Fényképfelvételek több magyarországi erősegről, köztük az aradi várról.

Ezen az alapon indult meg a további kutatás. Megállapították, hogy B. G. a múlt év szeptember és október havában valóban járt Aradon is, Zimonyban is, Péterváradon is. Aradon a „Fehér Kereszt”-szállóban lakott és gyakran látták együtt a 37. gyalogezred egy szabadságon levő altisztjével, akivel többször kísértelt az aradi vár sáncái közé. A volt főhadnagy, akinek adósságai miatt kellett a hadseregből távoznia, pazarul költekezett. Jóformán naponta pezsgőzött, fejedelmi borraival adott a pincéreknek, aztán hirtelen elutazott. Megállapították, hogy Aradról Budapestre jött itt egy Rákóczi-uti szállóban lakott néhány napig, innen Temesvárra, majd Péterváradra ment. Péterváradról újra visszatért a fővárosba, ahonnan csakhamar Zimonyba utazott. Azóta nyoma veszett. Valószínű, hogy átszökött a határon.

Az illető altisztet csakhamar kinyomozták és letartóztatták. Allhatatosan tagad. Beismerte ugyan, hogy ismerte B. G.-t, aki valamikor felebbvalója volt, találkozott is vele Aradon, sőt több sétát is tettek, de tagadja, hogy ő rábizott katonai titkokat a főhadnagynak kiszolgáltatott volna. A letartóztatott altiszt nevét gondosan titkolják a katonai hatóságok, akik a nyomozó polgári hatóságokkal nem is állanak összeköttetésben, hanem egyenesen a közös hadügyminiszteriumnak referálnak s az közli a belügyminiszterium útján a polgári hatóságokkal a szükségesnek mutatkozó adatokat.

Érdekes, hogy a polgári hatóságokkal eleintén nem is tudták, hogy milyen ügyben nyomoztatnak, csak felszólították őket, hogy tudják meg, hol volt s merre járt, hol lakott s kikkel érintkezett az elmúlt év őszén B. G. volt kö-

zös hadseregbeli főhadnagy? Csak később, a nyomozás során, derült ki, hogy milyen nagyszabású ügyről van szó.

Czajlik Alajos rendőrtanácsos, a határszéli rendőrség vezetője, a nyomozásról naponként tesz jelentést a belügyminiszteriumnak, amely viszont a külügyminiszteriumot és a kabinetirodát értesíti.

Varekedés revolverlövésekkel.

A pénzügyigazgatóság feljelentése.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 15.

Vasárnap virradóra éles revolverlövésektől volt hangos a Forray- és Zrinyi-utca. Egy vendéglőben mulató társaság összetűzött Mike Béla pénzügyőri szemlésszel és Németh András fővigyázóval s a helyiségben megkezdett szóváltásból valóságos utcai harc keletkezett. A botrányos affért a következőképp mondja el a rendőri jelentés:

Mulatnak a pénzügyőrök.

A Kovács és Novotni-féle „Vadászkürt” vendéglő szombat esti, tombolával is tarkított álarcsbálján megjelent Mike Béla pénzügyőri szemlésszel és Németh András pénzügyőri fővigyázó még két pénzügyőrnek a társaságában. A pénzügyőrök nem a legtapintatosabban követelték a vendéglősöktől a lottóigazgatóság a tombolajátékra kiadott engedélyét és ezek a pénzügyőrök a tombola ellenőrzésére kiküldött Berecz Ferenc rendőrkapitányhoz utasították. A kapitány kijelentette, hogy az engedélyt csakis a hivatalában mutatja meg.

A pénzügyőrök azonban még más uton is molesztálták a vendéglősöket. Majd azért vonták kérdőre, hogy merészelt a táncterembe sört átküldeni, majd a pincérfiuk szivarkáit vizsgálták meg s egyáltalában nem oly formában teljesítették kötelességüket, mint azt egy vendégekkel telt üzlethelyiségben az utasítás előírja, mely nem azért készült, hogy a polgárságot kenyérkeresete közben akadályozza.

A vendéglősök szó nélkül türték a szekatúrát, mert a szemlésszel egyszer már okozott nekik érzékeny kellemetlenséget. A vendégek azonban mindhangosabban méltatlankodtak, a míg aztán egyik szomszédos asztaltársaságnak egyik tagja, Giller Ferenc kőművespallér, aki kissé ittas állapotban volt, keményen rászólt a szemlésszre:

— Zsákba finánc! Itt nincs dohány. Kotródj!

Ez a kemény kiszólás tüze borította a hangulatot. A lebujok szokincseivel halmozták el egymást az ellenfelek. A pénzügyőrök végre felkerekedtek s egyikök távozóban szidalmat hajított a társaság felé.

Utcai harc.

Erre a bántalmazottak felugrottak s Giller széket ragadva, nyomába iramodott az utcára távozóknak. A vendéglő bejárata előtt utol is érte őket s a kezében levő székek közéágott a fináncoknak. A hatalmas ütés Mike Béla szemlést érte s utána tüstént elborította a vér. Ezek azonban nem hátráltak. Előbb öle mentek üldözőikkel s valósággal haláltusát viva fojtogatták egymást az ellenfelek, míg aztán a tulerővel szemben Mike Béla szemlésszel előrántotta revolverét és eldördült az első revolverlövés. A dörrenés egy pillanatra megszüntette a véres viaskodást. A nagy sereg szemlélők száma hirtelen megapadt. Visszafutottak a vendéglőbe, a fináncok beiramodtak a Zrinyi-utca a Forray-utcaival összekötő Rövid-utcaiba. A szemtanuk bátrabb része azonban nyomukba eredt a menekülőknak, akik aztán innen fogva komolyabbra fordították a harcot és kétszer egymásután üldözőik közé lóttek.

De most már az üldözők sem tágitottak, s nyomon követték a revolverrel harcolókat. Időközben az üldözők segítségére jött Juhász József közrendőr is, kinek segítségével aztán bekerítették az utcai harc hőseit. A szemlésszel ebből a helyzetből úgy akart menekülni, hogy a Forray-utcaiban még egyszer a csapat ember közé lótt.

A rendőr előállította a pénzügyőröket, akikkel Hoffmann Győző ügyeletes rendőrhadnagy jegyzőkönyvet vett fel és szabadon bocsátotta.

Mi az igazság?

Ezzel szemben Mike Béla fia így adja elő az esetet:

Szombaton este apám Németh Andrással bement a Kovács és Novotni-féle vendéglőbe, hogy ellenőrizze a tombolajátékot. Teljesen józan állapotban beszélgettek ott, mikor Giller velük kötődni kezdett. Az apám eleinte nem törődött vele, de később, mikor Wolf szeszgyári szemlésszel is odaült apámékhoz, Wolf azt kérdezte:

— Mit akar ez az alak?

Giller erre hevesen odaszólt a pénzügyőrök felé, sőt varekedni akart, de a vendéglősök visszatartották. Mikor azonban apám és Németh el akartak távozni a vendéglőből, alig mentek tíz lépést, Giller és néhány társa hátulról megtámadta őket. Apámnak a fejére ütöttek úgy, hogy elborította a vér, Némethet pedig a földre teperték. Giller ezután rárohant apámra, aki hosszas küzdelem után revolvert rántott zsebéből. Giller meghátrált, apám pedig a levegőbe lótt. Apám ekkor hazafelé ment a Zrinyi-utcaán át és mikor hallotta, hogy Gillerék követik, két lövést tett feléjük. Ekkor már a rendőrök érkeztek a helyszínre, akik apámat véelve támadónak, letartóztatták és revolverét elvették. A pénzügyigazgatóság hivatalból feljelentést tett a törvényszéknél apám támadói ellen.

Az új nagyvezér.

Péter király és György herceg botránya.

— Távirati tudósítás. —

Arad, február 15.

Az elcsapott török nagyvezér helyett a szultán már másikat nevezett ki Husszein Hilmi basa személyében, akit egyben meg is bizott az új kormány megalakításával. — Belgrádban is puskaporos még mindég nagyon a levegő. A háborus párt, élén György trónörökös-sel, nyíltan szembehelyezkedett Péter király ellen. A trónörökösnek heves jelenete volt a királylyal, aki tiltakozott György herceg állásfoglalásai ellen.

A balkáni helyzetről a következő távirataink adnak számot:

(Az új nagyvezér kinevezése.)

Konstantinápolyból jelentik: Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy tegnap este közölte a szultánnal a kamara határozatát és éppen most kapta az uralkodó táviratát, mely szerint Husszein Hilmi basát neveztek ki nagyvezérré és belügyminiszterré és egyben megbízták az új kormány megalakításával. Zia Eddin effendi ruméliai kaziaszárt sejkül izlammá neveztek ki. Az új nagyvezér kinevezésére vonatkozó bejelentés után a kamara különböző javaslatokat tárgyalt. Tudomásul vették Kiamil pasa eddigi nagyvezérnek azt a tegnapielőtti keltezett bejelentését, amelyben közli a szultán sajnálkozását afölött, hogy a Serbesti című lap a szultán ellen irányuló ellenséges hangú cikket közölt.

(György herceg — a király ellen.)

Belgrádból jelentik: Tegnap este nagyon éles összeütközés történt Péter király és Milanovics, illetve a király és György trónörökös között. A király megtiltotta a trónörökösnek a nemzeti védelmi bizottsággal való érintkezést, amire György trónörökös a védelmi bizottság előtt a következő kijelentést tette: Atyám öt év óta az összeesküvő pártnak a rabja. Nemcsak az ő saját személyét, hanem az egész dinasztia és az országot a pusztulás szélére juttatja. A nemzeti védelmi bizottság tagjai azonban meg fogják kezdeni a harcot az én vezetésem mellett a korrupció ellen. A trónörökös a jelenlevők lelkesen megjelenezték.

(A szerb trónörökös megbukott.)

Belgrádból táviratozzák, hogy György trónörökös és Zsifkovics hadügyminiszter között ma éles konfliktus támadt. A trónörökös —

mint jelentettük — az utóbbi napokban szorgalmasan tanult, hogy a hadi iskolába felvétesse magát. Ma volt a vizsgája, de a trónörökös megbukott és Zsifkovics hadügyminiszter kileltette neki, hogy nem veheti fel az iskolába. A trónörökös erre hevesen megtámadta Zsifkovicsot, de ez, dacára annak, hogy Péter király is interveniált a trónörökös érdekében, kijelentette, hogy semmi körülmények között nem veheti fel az iskolába. Ez az eset páratlanul áll a trónörökösök történetében, akik tudvalevőleg mindig kitüntetéssel szokták a vizsgákat letenni.

Erőszakos utazóhölgyek.

Különös megrendelésgyűjtés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, feb. 15.

Néhány nappal ezelőtt két elegáns idegen hölgy tünt föl Arad utcáin. A Központi-szállóban vettek lakást és a vendégeknyvbe ezt írták: *Balassa Károlyné, Plesch Arminné*. A jól öltözött hölgyekről senki se sejtette volna az első percekben, hogy a könyvügynökség mesterségével foglalkoznak.

Ezzel a két nővel ma este elutazásuk előtt a rendőrségnek is dolga akadt, mert egy őrmester a vasuti állomáson igazolásra szólította fel őket.

A nők ugyanis a *Pannonia* könyvkiadó társaság megbízásából terjesztik a kulturát, amelyben könyveket adnak el részletfizetésre. Néhány nap alatt bejárták Arad vagyosabb családait és leginkább a nőket iratták alá a megrendelésre vonatkozó gyűjtőívet. Történt pedig ez a következőképpen:

Bementek egy-egy helyre, leginkább olyan időben, amikor tudták, hogy a férj nincs otthon s gyöngé nőket találnak.

— Jótékony célra gyűjtünk megrendelőket, — mondták — meg fog jelenni egy gyönyörű diszmunka, amelynek haszna az *újságírók özvegyének és árváinak segélyezésére fordítatik*. Mi is csak a jótékonyág kedvéért fáradozunk, nincs belőle semmi hasznunk.

Ha a kiszemelt áldozat vonakodott az ívet aláírni, akkor megnyugtatták, hogy csak 28—30 koronát kell fizetniök két év leforgása alatt. A nők úgy erőszakoskodtak, hogy a legtöbb helyen aláírták az ívet, amelynek csak az aláírási rubrikáját látták, de a szövegét, amelyen az állott, hogy *a szóban levő diszmunka 150 koronába kerül*, nem mutatták meg a tájékoztatlan és hiszékeny aláíróknak.

Tegnap ez a két hölgy egy fiatal orvos feleségét egy óra hosszáig ostromolta, míg végre sikerült az aláírását kicsikarni azzal a megjegyzéssel, hogy úgy is csak 28 koronáról van szó. Ma délután az orvos feleségét egy másik fiatal orvos, aki ismerte már az utazónők módszerét, arra figyelmeztette, hogy egy 150 koronás megrendelési iven látta az aláírását.

— Lehetetlen — mondta — hiszen én csak 28 koronáról tudok.

Mindjárt sejtették, hogy itt valami meg nem engedett üzletkötés történt, s azért egy ügyvéd rokonukat elküldték a Központi szállóba a megrendelő iv visszakérése céljából. Az utazó nőket ma este meg is találta az ügyvéd, de azok éppen csomagoltak, hogy Budapestre utazzanak. Az ügyvéd erősen követelte a megrendelő-ívet és súlyos szavakkal ítélte el az effajta megrendelés-gyűjtést. A vitatkozás olyan hangos volt, hogy a rendőrségnek is tudomására jutott. A két nő időközben kihajtott az állomásra, hogy az aradi vonattal hazautazzanak. *Riedt István* rendőrfelügyelő gyorsan kiküldött az állomásra egy őrmestert a nők esetleges letartóztatása céljából.

* Miután azonban a hölgyek igazolták azt, hogy a Pannonia-cég megbízottai és Budapesten rendes lakásuk van, hát elengedték őket, de az eljárást folytatják ellenük.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: *Israel*, színmű. (A bérlet).
Szerda: *Israel*, színmű. (B bérlet).
Csütörtök: *Cigánybaró*, operett. (C bérlet).
Péntek: *Erdészleány*, operett. Bem. t. to előadás. (A bérlet).
Szombat: *Erdészleány*, operett. (B bérlet).
Vasárnap: *Delután: Felbolyrakal: Virraszt a szerelem*, vegjáték. Este: *Rendes helyárral: Erdészleány*, operett. (C bérlet).

Israel.

(Színmű 3 felvonásban. Írta: Henry Bernstein. Fordította: Cholnosy Viktor. Bemutató előadás.)

Pár héttel ezelőtt mutatott be az aradi Nemzeti Színház Maurice Donay színművét, a *Visszatérés Jeruzsálemből* című nacionalista irodalmi terméket és szinte sietve hozta színre az irodalmi választ Bernstein darabját, *Israelt*. Bernstein a színpad szuverénje győzelmesen mérkőzött meg ebben az izgalmas irodalmi párviadalban és eltekintve attól, hogy konstrukcióban, színpadi felépítésben és alakjainak megválasztásában sokkal különbet produkált Donaynál, darabjának hatása, érvelésének ereje, ékesszólásának hatalma az ő igazát juttatja diadalra, ellentétben Donayval, aki erőszakoltan tendenciózus egész darabján végig. Bernsteinnal sem értünk mindenben egyet, habár színművének egész levegőjével, az életben gyökeret vert előítéletekkel szinte igazoltnak látszik darabjának befejezése, azért mégis erőszakolt és mintha Bernstein meglepetésekre dolgozó talentumának egyik ferde eredménye volna, hogy akkor, mikor más befejezést várnunk, a valószínűség rovására is meglepetést szerez. Nincs indokolva, sőt egyenesen groteszk, hogy Thiboult herceg öngyilkos legyen azért, mert meg tudja, hogy zsidó apától származik. Hiszen volna más megoldás is, még a pap által olyan csábító színekkel festett kolostori elvonulás helyett és az öngyilkosság helyett is. Az erkölcsi erő hiánya, ez a megoldás. Hirtelen összeomló egzisztencia Thiboult, aki azon az avult világnézeten, hogy ember és ember között nincs különbség, nem tud felülemelkedni. Thiboult öngyilkos lesz, mert nem tudja elviselni azt a tudatot, hogy zsidó apától származik.

Donay *Visszatérés Jeruzsálemből* című darabjában valóságos harcot indít minden ellen ami zsidó. Donay szerint nincs zsidó erkölcs, mert amint zsidó, erkölcsi alap nélküli, megtagad ettől a fajtól minden erényt és erőszakoltan sötét világitásba állítja az egész fajt. Bernstein egy ideális gondolkodású zsidót tesz meg darabja főhősének, aki egész ember, bizonyosságul annak, hogy ha nem tendenciózus fordítás irányítja a szerzőt, a valóság vagy faji tekintet nem játszik közre különleges jellemének kialakulásához. Gutlieb bankár korrekt ember, aki sohasem élt vissza azzal, dacára az elkeseredett antiszemita üldözésnek, nem élt vissza azzal a titokkal, hogy az antiszemita párt vezérének, Thiboult hercegnek ő az apja. Gutlieb egész élete gáncs nélküli és mégis ő az üldözések célpontja, mert zsidó. A hercegnő, aki szerelmében a zsidó karjaiba veti magát, szent életű, kifogástalan erkölcsű asszony, mert Gutlieb a legkiméletelebb üldözések közepette sem kérkedett ezzel a szerelemmel. És Thiboult sohasem tudná meg, hogy a szent asszony a gyűlölt zsidó szeretője volt, ha a fiu elvakultságában nem éppen Gutliebot inzultálná.

A nagy összeütközés megtörtént. Gutlieb provokáltatja a saját fiát. Bernstein virtuozitása ezután bontakozik ki egész színpompájában. A hercegnő magához kéri Gutliebet, hogy megakadályozza a párbajt. A bankár nem tagad, mert nem akarja tönkre tenni a — fiát, az apa nem enged, jöjjön a fiu. Anya és fiu állnak egymással szemben. Bravurosabban megírt párjelenetet még nem írt meg színpadi szerző. Az egész felvonást a közönség leírhatatlan izgalma közben játssza végig az anya és fia.

Bernstein darabjának mai bemutatója a színházi szezon legnagyobb eseménye volt. Zsufolt nézőtér előtt került bemutatásra szenzációs művészi eredménnyel. *Follinuszné* ma este mutatkozott be valójában és hódította meg a publikumot. — A hercegnő szerepében lebilincselő finomsággal, nagy drámai erővel, abszolút művészi játékkal diadalmaskodott szerepen és közönségen. Partnere *Delli Lajos* volt Thiboult szerepében. A színtársulat egyik legkiválóbb tagja *Delli*, aki mai fenomenális játékával ismét bebizonyította, hogy nagy vállalkozások tűzében acélozódott meg kiváló művészet. Kifogástalan művészi produkált és a második felvonás után tiszteri kihívás méltó jutalma volt úgy az ő, mint *Follinuszné* nagyszerű játékának. *Szendrey* ismét szaporította sikerének számát *Gutlieb* sok finomsággal megjátszott szerepével. *Hunyady* papja nagy hatást tett a közönségre. Kis szerepeikben *Várnay* és *Ditrói* jók voltak.

Külön dicséret illeti a kitűnő rendezést. Az első felvonás klubhallja izléses és fényes berendezésű volt.

Az *Israel* óriási sikert aratott, mely még a *Visszatérés Jeruzsálemből* sikerét is messze tulszárnyalja. H. G.

* **Bródy Sándor új darabja.** Budapestről írják: A Vígyszínházban ismét a szerző jelenléte mellett játszik a „Tanítónő”. Bródy Sándor megjött Berlinből és azt beszél róla, hogy *ezer márkásokat váltat*. Aki ismeri Sándor bűt, tudja, hogy keveset törődik az élet hiúságaival, de a „Lehrerin” berlini sikere nyilvánvalóan mély benyomást tett reá és igen nagy örömet szerzett neki. Persze apróra kiérdezték a berlini részleteket és Bródy alig győzte a beszédet. Végre pedig kigyulladt tekintettel mondta:

— Most kaptam csak igazán kedvet arra, hogy darabokat írjak.

Mire Faludi Miklós, a Vígyszínház igazgatója szeliden inti:

— Darabokat? Ird meg csak az egyeket, amit ígértél.

— Biztosítok róla, hogy „*Timár Liza*” meglesz kellő időben és tíz nappal a magyar premier után Berlinben is adni fogják.

Íme egy szenzáció a jövő esztendőből: *Timár Liza*. A szerző már nagy szeretettel beszél róla, de egyelőre még a „*Tanítónő*” rajong. Két hét múlva ismét ott kell lennie Berlinben, ahol egyrészt már jubileum is lesz, másrészt angol direktorokkal is kell tárgyalni. Igen ám, de éppen a végzetes napra, e hónap 24-ikére, szerdára tervezték a Vígyszínházban is a nagy jubileumot, az ötvenedik előadást. Hát a szerző kedvéért már hétfőn tartották meg a jubileumot, hogy holnap aztán Bródy Sándor nyugodtan és boldogan utazhassék.

* **A színházi szezon.** A rendőrség kérdést intézett Szendrei Mihály színgazgatóhoz az iránt, vajjon meddig játszik a társulat Aradon, mert ezt a nyárra engedélyt kérő orfeum- és cirkuszvállalatok kérvényének elintézésénél szem előtt kell tartania. Az igazgató beadványában azt jelzi, hogy a téli színházban május 10-ig a nyári színpadon június 15-től augusztus 4-ig tart előadásokat.

* **Hangverseny a rendőrség javára.** Most már véglegesen meg van állapítva a február 28-án tartandó hangverseny műsora. Ennek a hangversenynek, — melynek egyik szenzációja *Medgyaszay Vilma* fellépte — a tiszta jövedelmét tudvalevőleg az aradi rendőrség és tűzoltóság nyugdíjpótló intézete kapja. A jótékony cél szolgálatába szegődött ez alkalomra a művészet, melynek Aradon legillusztrisabb képviselői szerepelnek ezen a hangversenyen. *Medgyaszay Vilma* legszebb és csupán decens számokból álló műsorával mutatkozik be az aradi publikumnak. *Medgyaszay*, mint országos nevű művésznő először jön szülővárosába, Aradra. A kitűnő művésznő hazajön, mikor Aradra jön, lévén aradi születésű, *Stand dr.* ezredorvos leánya. A vendég művésznőn kívül fellép *H. Harmath Józsa*, az aradi színház bájos művésznője, aki eredeti francia kuplékat ad elő. A világhírű *Judic* asszony repertoárjából kiválogatott kuplék nagy hatásra számíthatnak. *Wlassak Vilma* a kiváló operatársaságzó színművész és *Ferrival* előadandó duettjük magasabb művelészet számbe mennek. Humorok

Szendrey Mihály és Faragó Rezső gondoskodnak. Szendrey a Szinigazgatók paradicsoma címen mond el egy pár érdekes intimitást a színészeletről. Faragó Rezső, a kiváló író pedig szellemes aktualitással gondoskodik a sikerről. A nagyszabású koncert délután 5 órakor kezdődik. A nagy érdeklődés egyik legbiztosabb jele, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók.

* **A Kölcsey-egyesület hetedik felolvasása** kedden délután 5 órakor lesz a városházán. A műsor a következő: 1. Gyerek fantázia. (Apró esetek a gyermekszobában.) Irta és felolvassa Szöllősi István. 2. Novella. Irta és felolvassa Obláth Mariska. 3. Mendelssohn Gmoll zongora hangverseny. Zongorán előadja Kovács Teri, a zenekari kíséretet játssza Unger Mór vezetése alatt néhány filharmónikusból és a zenekonzervatórium tanítványaiból alakult zenekar. A kiváló szép Mendelssohn daraból hétfőn este volt Unger Mór zenei társaságának főpróbája a városházán. Kovács Teri azon a hangverseny zongorán játszott már ezen a főpróbán is, melyen a filharmónikusok legutolsó hangversenyén *Marschalko* Mignonnak kellett volna játszania. A hatalmas zongora akkora helyet foglal el, hogy a városházi dobogót a kíséret számára jóval meg kellett nagyítani.

* **Krokodilus vadászat.** A legveszedelmesebb fenevadak egyike a krokodilus, melynek vadászatát mutatja be természet után készült mozgóképben az Uránia színház keddi műsorán. Az egzotikus vadászatról eddig legfeljebb leírásokat olvastunk, de a vadászat lefolyását fantáziánknak kellett elképzelni. Most eredetiben veszünk részt egy krokodilus vadászatán és szinte részesei vagyunk az izgalmas vadászatnak. Afrikában játszódik le a vadászat, melyen benszült néger, akik alaposan ismerik a szörnyeteg természetét, játsszák a főszerepet. A közönség érdekes látni valót kap ebben a képben, mely díszletére válik az Uránia színház kedden bemutatóra kerülő új műsorának.

Keringő hangjainál a halálba.

Öngyilkos hajóskapitány.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Arad, február 15

A magyar főváros előkelő köreiből ismert és magasrangú osztrák hivatalnoki családból származó fiatal ember követett el ma este öngyilkosságot azért, mert családja ellenezte, hogy egy elbukott nőt feleségül vegyen.

Rauh Gyula, a Dunagőzhajózási társaság kapitánya röpitett golyót az agyába a nyílt utca során, szeretője lakása előtt. A gyilkos fegyver jól működött, mielőtt még csak az első segílyt nyújthatták volna neki az utcán járók, már kiszenvedett a nagyra hivatott fiatal ember.

Huszonöt éves volt s már kitűnő állásba került. A katonai pályára készült, de egy év előtt kilépett a hadseregből s előkelő összeköttetései és fényes tehetsége folytán a Dunagőzhajózási társaságnál kapott alkalmazást s néhány hónap alatt már hajóskapitány lett. Atyjától is dus apanaszt kapott s Budapest éjjeli életének állandó és ismert alakjává vált, aki azonban igazán jól csak a társadalom kitaláltjai közt érezte jól magát. Egy nálánál jóval idősebb utcai nőt szeretett meg s pár heti ismeretség után arról értesítette szüleit, hogy össőlüni óhaj.

Atyja, aki a legfelsőbb osztrák törvényszék bírja, Budapestre jött, hogy megismerje fia választottját, megtörten és lesújtva vette tudomásul, hogy gyermekének kire esett a választása. Bucsuzás nélkül utazott vissza Bécsbe és onnan írta meg a hajóskapitánynak, hogy kitagadja, ha tervét megvalósítja. Rauh Gyula úgy oldotta meg a dilemmát, hogy kitért előle s egy pisztoly durranással véget vetett a tusakodásnak.

A Lázár-utcában ma este kilenc órakor követte el az öngyilkosságot. Két levelet hagyott hátra. Egyet szeretőjének, melyben azt

írta, hogy a *walcer hangjai mellett* válik meg az élettől, mely oly szép volt, mint a legszebb keringő. Másikban atyjától búcsuzik és kér bocsánatot, hogy ezzel a megoldással menti őt fel attól, hogy a családból kitagadja. Végrendeletet is készített, amelyben meghagyja, hogy az atyai és anyai örökségéből reá eső részt szolgáltassák ki annak, akit feleségül akart venni, ha pedig ez nem lenne életben, mikor atyja meghal, akkor a vagyonsrészt, mint alapítványt kezeljék s annak kamataiból bukott nőket segíeyzenek.

Elnökválasztás az Omge-ben.

Az új elnök: Károlyi Mihály gróf.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 15

A Desseffy Aurél gróf lemondásával megüresedett elnöki méltóságot, mint fővárosi tudósítónk jelenti, vasárnap töltötte be az Országos Magyar Gazdasági Egyesület. Tekintélyes szótöbbséggel Károlyi Mihály gróftól választotta elnökké a délelőtt tíz óra egybehívott rendkívüli közgyűlés.

A közgyűlést Bujanovics Sándor nyitotta meg rövid beszéddel, majd jelentette, hogy Károlyi Mihály gróftól Párisból keltezett táviratot és levelet kapott. A távirat szövege szerint való szövegében ez:

„Páris, február 10. Kérlek, légy szives az Omge közgyűlésén nevében kijelenteni, hogy az Omge elnökségét nem fogadom el és arról esetleges megválasztás esetén lemondok. Barátaimat ezért ismételtelen nagyon kérem, hogy ne szavazzanak reám. Tisztelő hived Károlyi Mihály.

Bujanovics Sándor elnök Károlyi Mihály gróf kéréséhez a saját kérését is fűzte és bejelentette, hogy az elnöki tisztségre ő sem reflektál, bármennyire nagy megtisztelés volna számára esetleges megválasztása.

A szavazás rendkívül izgatott hangulatban, mintegy másfél óráig tartott. A közgyűlés 160 abszolút szavazattöbbséggel Károlyi Mihály gróftól választotta az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnökévé.

Az eredmény a Károlyi-párt hívei sorában tomboló lelkesedést keltett. Eljeneztek, tapsolták Károlyi Mihály gróftól.

Percek teltek el, míg a lárma annyira lecsillapodott, hogy Bujanovics Sándor hivatalosan is megállapíthatta Károlyi Mihálynak az Omge elnökévé történt megválasztását.

— Ezennel kijelentem, mondta, hogy alapszabályaink rendelkezése értelmében a beadott szavazatok abszolút többségével Károlyi Mihály gróftól az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnökévé megválasztották. (Eljenzés és taps.) A választásnak ezen eredményéről a megválasztott elnök ur hivatalosan lesz értesítve és az ő válaszána beérkezéséig tesszük függővé a további, szükségesnek látszó intézkedéseket. Ha a lemondás fentartatnék, új választás kitűzése lesz szükséges.

A közgyűlés ezután Desseffy Aurél gróftól az Omge örökös, tiszteleti választmányi tagjává választotta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A hamis végrendelet.** Mi is részletesen megelekeztünk annak idején Fülep Gizella és férje Batik Sándor bűnyéről, kiket bűntársakkal együtt a budapesti vizsgálóbíró Gelléri Szabó János volt dugszdag ügyvéd végrendeletének meghamisítása miatt letartóztatott. Mint budapesti tudósítónk jelenti, az irásszakértők ma terjesztették be véleményüket a vizsgálóbíróhoz, amelyben megállapították, hogy a

végrendeleten levő aláírás hamis, de hogy a hamisítást melyik vádlott követte el, azt nem lehet megállapítani.

Egy tikos rendőr meg egy „kisasszony.”

Két heti fogházbüntetetés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 15

Különös ügyet tárgyalt ma az aradi büntető törvényszék. Egy volt aradi detektív és egy rendőrt jelentett föl egy aradi nő személyes szabadság megsértése miatt, mert ok nélkül bekisérték a rendőrséghez.

Múlt év június 28-án este kilenc órakor, amikor az Andrassy-téri korzó a legélénkebb volt, nagy feltűnést keltett, hogy egyik közrendőr egy szőke, kalapos kisasszonyt kísért a városháza felé. A leány hangos szavakkal tiltakozott a rendőr eljárása ellen, de méltatlankodása mit sem használt, a rendőr a kíváncsiak sorfalán áttörve, a rendőrgyűléses tisztviselő elé vitte. A bekisért nő itt nyomban panaszt emelt elfogatása miatt, amelynek előmenyeit így adta elő a rendőrségnél és ma a törvényszéki tárgyaláson:

— Nagy Juliska 25 éves szakácsnő vagyok. Június 28-án este nyugodtan haladtam a Deák Ferenc-utcában nővéremmel, Nagy Róza szobaleánnyal, amikor hátulról László Béla polgári rendőr megfogott és igazolásra szólított fel. Miután László már 3—4 év óta üldöz engem szerelmével és több ízben erkölestelen ajánlatot is tett, felháborodva szoltam rá: „Félre, három lépésnyire!” László ekkor vissza is lépett, de felszólított, hogy kövessem. Én kijelentettem, hogy nem megyek, megneveztem szolgálati és lakohelyemet és mondtam, hogy Odry rendőrtisztviselőnél szolgálok és így bejelentett lakásom van. László erre azt mondotta:

— A maga gazdája, Odry senki, semmiféle a városházán.

László ekkor szolt egy rendőrnek, hogy engem kísérjen be. Erre Mészáros József rendőr engem lökdösve és taszigálva, a kíváncsi emberektől kisérvé, bevitt a rendőrségre. Mivel térszene volt — mondotta pirulva a panaszos — én az esetet nagyon szégyeltem.

— Hát kívánja-e a vádlottak megbüntetését? — kérdezte az elnök a harcias leányt.

— Tiszta szivemből — válaszolt Nagy Juliska a közönség derültsége között.

László Béla, aki most aradi vendéglős, másképen adja elő az esetet, mint a panaszos. Azt mondja, hogy amikor találkozott Nagy Juliskával, aki két nő kíséretében ment a Deák Ferenc-utcában, a panaszos így szolt:

— Ott megy az a hosszú detektív, vigyázatok tőle.

Erre ő a következő udvarias szavakkal: „Kisasszony, szabad kérem egy szóra” igazolásra szólította fel, de Nagy Juliska így felelt neki:

— Takarodjék el mellőlem, három lépésnyire, mars!

— Nem akartam népesoportosulást előidézni, — folytatta László, — szoltam Mészáros rendőrnek, hogy kísérje be. Nagy Juliska ekkor engem meglökött és így kiáltott fel:

— Majd meg fogja magukat tanítani Odry Zoltán.

Mészáros rendőr ekkor dzsiu-dzsiu-fogás alkalmazásával Nagy Juliskát bekisért a rendőrségre.

Elnök: A rendőrség előtt azt mondotta, hogy nem tudja, kicsoda a panaszos. Hát ismerte-e, hogy kicsoda?

László: Igen. Az Odry ur kedvese.

— Ön a rendőrség előtt nem így vallott. Azt sohasem mondotta, hogy önt a panaszos meglökte. Igazolásra szölitotta fel, holott ön is ismerte és bekísértette.

— Ugy történt minden, ahogy ma vallottam.

Kihallgatták ezután Mészáros József volt rendőrt, akit időközben hivatalvesztésre ítelt a bíróság. Mészáros azt vallotta, hogy felebbvalójának, László polgári rendőrnek utasítására kíséerte be Nagy Juliskát, aki ellenkezett vele és így az sem lehetetlen, hogy bekísérés közben indulatában sértő kifejezésekkel illette.

Elnök: A panaszos azt mondja, hogy a vármegyházánál a falhoz vágta. Igaz ez?

Mészáros: Én nem vágtam a falhoz, mert akkor odaragadt volna.

Hoffmann Győző rendőrhadnagy tanu elmondja, hogy mikor elébe vezették Nagy Juliskát és László is megtette neki jelentését, nyomban látta, hogy itt még kihágásról sem lehet szó és a leányt azonnal elboesájtotta.

A többi kihallgatott tanuk megerősítették Nagy Juliska elbocsátását. A bíróság bűnösnek mondotta ki László Béla volt polgári rendőrt a személyes szabadság megsértésének vétségében és elítélte ezért két heti fogházbüntetésre, a büntető novella értelmében azonban a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Mészáros Józsefet felmentette a hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége alól és csak becsületsértés miatt ítélte el 40 korona pénzbüntetésre.

HIREK.

— **Udvari estély.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a várban ma fényes estély volt, amelyen az udvart József főherceg és Augustia főhercegnő képviselték. Az estélyen a diplomaták, politikusok, a társadalom és tudomány kitünőségei nagy számmal vettek részt.

— **Sturm Albert meghalt.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Hosszas szenvedés után ma délelőtt meghalt a fővárosban Sturm Albert tanár és író, a Budapesti Tudósító volt főszerkesztője és tulajdonosa. Erős és fegyelmezett agyvelő lakott ebben a kistermetű, szürkeszeműveges emberben, aki épp olyan esendesen és szerényen távozott ma az élők sorából, ahogyan az egész életét töltötte. Halála gyászba borítja a magyar újságírodalmat, amely egyik leg-erősebb támaszát, egyik legkiválóbb képviselőjét veszítette el benne. Sturm Albert már hosszabb idő óta gyöngékedett, s betegsége miatt volt kénytelen elhagyni számos esztendőn át viselt állását, a félhivatalos Budapesti Tudósító című nyomatos lap szerkesztését is, a múlt esztendő augusztusában.

— **Az aradi ágostai evangélikus hitközség** vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését, melyen Frint Lajos lelkész elnökölt. Előterjesztették az 1908. évi számadásokat, melyeket a közgyűlés tételenként elfogadott és Réthy Viktor gondnoknak s Lautner Mátyás gondnoki jegyzőnek köszönetet szavazott. A számadások 15 napig a lelkészi irodában megtekinthetők, azután pedig a békéscsabai esperességhez küldetnek fel felülvizsgálás végett. Kiseb adóügyi és adminisztratív kérdéseket tárgyaltak még, mire az ülés véget ért.

— **Kinevezés.** Az ujaradi takarékpénztárnak tegnap igazgatósági ülése volt, amelyen az intézet egyik régi tisztviselőjét méltó előléptetésben részesítették. Az igazgatóság Pommerstein János pénztárost, aki 18 esztendeje hűséggel, buzgalommal és lelkiismeretességgel szolgálja a pénztárat, titkárrá nevezte ki.

— **A Lovász-Beniczky pártaj.** Budapesti tudósítónk jelenti: Lovász Márton képviselő Beniczky Odónt vasárnapi cikke miatt Teleki Arvéd gróf és Batthyány Tivadar gróf képviselőkkel provokáltatta. Ez Landauer Bélát és Szmececsányi György képviselőt nevezte meg segédeikül. A segédek kardpárban állapodtak meg, amely ma folyt le a Fodor-féle vivóteremben. Lovász orvosa, Nagy Albert dr., Beniczky orvosa pedig Kovács Aladár dr. volt. Batthyány Tivadar gróf vezető, segéd Rajta! kiáltására a felek hevesen csaptak össze. Lovász támadott, de Beniczky kivédte az ütést. A második összecsapásnál ismét Lovász támadott és Beniczkyt jobb halántékán sebesítette meg. A seb nyolc centiméter hosszú, átmetszett egy ütőeret és a mellre is kiterjed. Az orvosok erre megállapították a harképtelenséget. A felek kibékültek egymással. Beniczky a szenvedett sérülése miatt nem is jelenhetett meg délután a mentelmi bizottság előtti tárgyaláson.

— **Halálozás.** Sulyos gyász érte Adler Andor aradi nagykereskedőt; édesanyja, Adler Anna, az Adler Anna és társa-cég megalapítója és a Nagy Farkas-cég beltárgya vasárnap reggel hét órakor meghalt. A jótékonyágáról ismert urnót ma délután temették el az aradi kereskedővilág részvételekkel impozáns megnyilatkozásával. Az elhunytban még Pényes Kálmán magyar államvasuti főmérnök anyósát gyászolja.

— **Tömeges gyilkosság Berlinben.** Berlinben néhány nap óta rejtélyes nőgyilkosságok történnek, amelyeknek tettesei még mindig nem tudják kézrekeríteni. Ma -- mint Berlinből táviratozzák -- újból történt gyilkosság. Délelőtt, tíz órakor egy 25 éves fiatal ember Henke Albert kereskedő feleségét késsel hasba szurta és megszökött. A rendőrség 3000 márkát tűzött ki a tettesek kézrekerítésére. Ma este két eselédleány ellen követtek el gyilkos merényletet. A két leány sulyosan megsérült, de a tetteseknek most is sikerült elmenekülni. Eddig 16 nő ellen követtek el merényletet.

— **Lemondott községi jegyző.** Apáti községi jegyzője, Lunics Péter a napokban a borosjenői főszolgabíróhoz benyújtotta jegyzői állásáról való lemondását. A főszolgabíró a lemondást elfogadta és az állás betöltéséig Markutz József barakonyi jegyzőt bízta meg az apáti község ügyeinek ellátásával. Az apáti község házában már régebb idő óta észlelhető volt a közigazgatási eljárásban némi zavar. Ez kitűnt akkor is, amikor legutóbb a segédjegyző a reá bízott pénzeket elsikkasztotta.

— **Szeged a makói törvényszék ellen.** Szegedről táviratozzák, hogy a közigazgatási bizottság mai ülésében elhatározták, hogy a makói törvényszék felállítását ellen állást foglalnak. Elhatározták továbbá, hogy kérni fogják Szeged-megye kialakítását a társtörvényhatóságok sérelme nélkül.

— **Létszámszaporítás a bűnügyi osztályban.** Az Aradi Közlöny tette szóvá, hogy az aradi rendőrség bűnügyi osztályán a munkaerők elégtelensége miatt a királyi ügyészség majdnem naponta küld nyomozást sürgető átiratokat. Szakolczay Lajos most a polgármesternek is tudomására hozta az ügyet, s arra kérte, hogy a közgyűlésnek tegyen előterjesztést munkaerők szaporítása miatt, mert különben jelentést tesz a belügyminiszternél. A polgármester az ügyész átiratát Sarlot Domokos főkapitánynak adta ki véleményezés céljából. A történeti hűség kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a közgyűlés már egyszer foglalkozott a kérdéssel, el is határozta, hogy a bűnügyi osztályon egy rendőrtiszt állást szervez, de a belügyminisztertől kért erre fedezetet, aki azonban, mint a helyzet bizonyítja, nem teljesítette a város kérelmét.

— **A veszélyhely megváltásának.** A tizenhárom vértanu kivégzési helyének megváltására a tizenhárom bizottsághoz jobban befolyt adományok: Steigerwald Alajos gyűjtése 10 korona, Mertz József gyűjtése (Cegléd) 49 korona, Magos Mihály (Liptórosszahegy) 6 korona 74 fillér, Iglói polgári olvasókör 22 korona 1 fillér, Algover István (Zólyom) 3 korona, Gferrer, Schoeh és Groszmann (Budapest) 30 korona, Első magyar serfözde részv. társ. 100 korona, Borzás Sándor (Kötegyán) 2 korona, Aradi sakkör 50 korona, Acson. igazgatósága 1500 korona, Kovács Zsigmond adománya 10 korona, Zalavármegyei takarékpénztár 25 korona, Tornai társaskör gyűjtése 47 korona 12 fillér, Csighy Sándor isk. igazgató remény tanítványai 2 korona 20 fillér, Szathmárnémeti népbank 10 korona, V. Balázs Áll. (Máramarossziget) 4 korona, Nagykőrösi népbank 25 korona, Kánczor-féle ólom- és ónárnyagár (Budapest) 5 korona, Debreceni leszámítoló bank 5 korona, Deák József (Románcaiklova) 2 korona, Vággegyári tisztviselők és művezetők adománya 57 korona 41 fillér, Fényes János adománya 100 korona, Ujaradi takarékpénztár részvénytársaság 30 korona, Fodor János iskolai igazgató gyűjtése 6 korona, Aradi villamosági részvénytársaság 100 korona, Egri takarékpénztár részvénytársaság 5 korona, Takaré- és hitelbank (Nagybeaskerek) 50 korona, Első temesvári szeszégető részvénytársaság 25 korona, (Hárszécsi takarékpénztár 5 korona, Kereskedelmi bank (Dés) 20 korona. Az eddig befolyt 1849 korona 78 fillérel együtt összesen: 4146 korona 26 fillér.

— **Szállítás megrendelés nélkül.** A rendőrségen ma feljelentést tett Horváth János pincér Moskovitz József aradi kereskedő ellen. A felvett jegyzőkönyv szerint a pincér Holzer József ruhakereskedésében választott ki egy öltönyt és 16 koronában alkudott meg. Pénz nem volt nála, azért úgy állapodott meg Holzerrel, hogy hazáról küldi el a ruháért járó összeget s ez hazaszállítja az öltönyt. Horváth főnöknője, Galli Ferenecé a hetesnek átadta a 16 koronát, de ez Holzer üzlete helyett Moskovitz József raktárába ment. Moskovitz átvette a pénzt, noha a pincér nála nem is volt, segédjével öltönyöket küldött ennek lakására kiválasztás céljából. A pincér visszaküldte a segédet azzal, hogy ő Moskovitznál nem rendelt s a pénzt követeli vissza. A felszólítás, eredménytelen volt s ugyancsak hiába valónak bizonyult Galli Ferenecé közbelépése is, mert az ő felszólítására se kapta meg a pincér a pénzt, aki ezért a rendőrséghez fordult s megtette a feljelentést. A rendőrség megindította Moskovitz ellen az eljárást.

— **A szapáriligeti telepesek egy aradi tisztviselőnek.** Irtunk a napokban arról, hogy a szapáriligeti telepesek érdekében milyen nagy, fárasztó és lelkiismeretes munkát végzett három hónapon át a községben Andor Béla leszámolóbiztos, az aradi jóságigazgatóság főtisztviselője. Ennek az önzetlen munkásságnak elismerésül a most távozó Andor Béla üzteletére vasárnap este Szapáriliget község előjárósága 150 terítékű bankettet rendezett, amelyen a kis községnek ugyszólván minden számottevő embere megjelent. Sokan voltak ott a telepesek közül is. A sikerült banketten, amelyet követett, többek között a következők mondtak felköszöntőt: Kure jegyző, Benecur igazgató-tanító, Steiner Miksa vállalkozó, Krieger Sándor birtokos, Andor Béla végül Lippe József segédjegyző méltatta Csakay Gyula kisjenői főszolgabíró amaa érdemeit, amelyeket a szapáriligeti telepesek sorsának javításáért folytatott akciójában szerzett. A telepesek különben Andor Bélát értékes ajándékkal is meglepték. Aranyba foglalt borostyán szivarszopokát adtak, amelybe emléksort vésettek.

— **Ujabb földrengés Olaszországban.** A budapesti földrengésjelző állomás, — mint fővárosi tudósítónk jelenti — ma délelőtt tíz óra harminc perctől tizenegy óráig tartó földrengést jelezett. A földrengés újból Olaszországban volt, északról haladt dél felé és ezer kilométer távolságra terjedt.

— **A pécskai kaszinó ünnepe.** Mégleg ünnepeltetésben részesült a hó 11-én Terényi Sándor, a pécskai kaszinó örökös tiszteletbeli alelnöke, akinek tiszteletére a kaszinó 80 terítékű bankettet rendezett. Az ünnepelt érdemeit Szöke Lajos, kaszinói alelnök méltatta. Terényi Sándor válaszában a kaszinó felvirágoztatására emelte poharát. Sikertelt beszédek tartottak még Koczka Mihály, Krippel Özséf és Novák István.

— **Adomány a messziriaknak.** Staub Magda kisszentmihályi tanítónő 1 korona 50 fillért küldött hozzájuk a messzirai szerencsétlenek számára való eljuttatás végett. A pénzt a kisasszony tanítványai gyűjtötték.

— **Lejtött aradi kalauz.** Tegnap délután három munkás szállott fel Mezőhegyesen a vonatra kik Szeged felé igyekeztek. A munkás emberek a III-ik kocsiosztályba szállottak be. Közülük kettőjüknek volt utazásra szóló jegye, egy azonban jegy nélkül szállott fel. Az indulás után csakhamar bejött a kalauz, ki a három munkástól követelte a vasuti jegyeket. Kettőjük is adta azt, de a harmadik vállalt vont és rossz magyarsággal csak annyit mondott, hogy: „*nincs pénz*”. A kalauz kötelességéhez híven a jegy nélkül felszállt munkást a csomópályai állomáson leakarta szállítani a vonatról. Ez azonban olyan súlyos csapást mért egy szülővel a kötelességét híven teljesítő kalauz nyakára, hogy azt *nyomán elborította a vér és összeesett*, miáltal a munkás elfutott. A szerencsétlen kalauz nevét nem lehetett megtudni. Súlyos sebeivel Aradra szállították. A tetteit pedig — mivel utitársai a nevét és tartózkodását titkolják — nyemozza a csendesség.

— **Közbirtekossági választás.** Győrök község volt urháreszek közbirtekossága vasárnap délután tartott közgyűlésén egyhangulag elnököt: Konez Benő birtekost választotta meg.

— **Jótevény adományok.** Rosenfeld Miksa, a Fluss József és Társa (budapesti cég) főnöke 20 koronát adományozott az izr. jótevény nőgyűlés számára Adler Anna koszorúmegváltása címén. — Özv. Petrovics Mátyásné, néhai Adler Anna ravatalára szánt koszorúmegváltás címén 20 koronát adományozott az aradi izr. nőgyűlésnek, mely szíves adományért ez uton mond hálás köszönetet az elnökség. — Az aradi önkéntes tűzoltó egyesület Péterffy Antal ravatalára szánt koszorú megváltása címén 20 koronát adományozott az ügyvédi kamara segélyalapjának, mely nagylelkű adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Megégette a feleségét.** Borzalmas bűntény miatt indított meg nyomozást most az aradi kir. ügyészség. Még a múlt év december 18-án történt az aradmegyei Gurbán, hogy Csizmás Mojsze földesgazda összeveszett a feleségével. Az asszony ugyanis a részeges embert megszidta, mert szeszben állapotban ment haza a kocsmából. A brutális teremtés ekkor a védtelen nőt átfogta és a konyhában lévő forró tűzhelyre ültette. A szegény asszony olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy vérmérgezés állott elő s ennek következtében tegnap meghalt. Az ügyészség valószínűleg elrendeli a férj letartóztatását.

— **Antal Mihály családjának.** P. Sándor Miksa Tökölly Imre-utcai lakos 3 koronát adományozott Antal Mihály családjának. Az összeget az Aradi Közlöny illetékes helyre juttatja. — Weil Márton gyűjtőívén 7 korona 20 fillér gyűlt össze, amelyet szintén Antal Mihály családjához való juttatás végett küldtek az Aradi Közlönyhöz.

— **Elfogott tolvaj.** Megirtuk, hogy Weinberger Adolfot, aki január 31-én édes apjának szekrényeit feltörte és azokból az ékszereket ellopta, a rendőrség országosan köröztette. A fővárosi rendőrség ma táviratilag arról értesítette a bűnügyi osztályt, hogy Weinbergert Budapesten letartóztatták s az ügyészség fogházába szállították.

— **Jótevényesség.** Id. Kell Lajos a néhai özv. Pichler Hermanns ravatalára szánt koszorú megváltására öt koronát adott az Aradi Kereskedők Köre Erzsébet-segítő alapjára.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Cseh Vera cseledeány ma reggel szódaoldatot ivott. Belső sérülésekkel a kórházba szállították.

— **Elveszett a hó 14-én délután a Karolina-utca, Józsefőherceg-ut és Andrássy-téren keresztül a Szabadság-téren egy szürkeszínű fehérrel bélelt netzboa.** A megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt Eles Armin üzletében átadja. 871.

— **Hol készült modern fénykép?** Korszerű modern fényképek elősmert legjobb hírű műterme, Kossak es. és kir. udv. és kamara-fényképésznél. (Weitzer J.-u. 3. sz.) 541

— **Likőr aromák kitűnő likőrök előállítására;** — házilag — Vojtek és Weisznál. 171

MULATSÁGOK.

(=) **A polgári nőgyűlés teaszurja.** Kedves és intim estét szerzett az aradi polgári jótékony nőgyűlés tegnap Arad előkelő közönségének. Második és utolsó tea-zsurját rendezte ez a szegények felsegítésében fáradságot nem ismerő egyesület a Fehér Kereszt emeleti nagytermében. Délután öt órától késő estig gyönyörű közönség hullámzott a nagy teremben; a figyelmes rendezőség, melynek minden tagja külön felemlítést és díszet érdemelne, ha helyünk volna, gondosan szolgálta fel az illatos teát és a süteményeket, tombolajátékkal szórakoztatta a megjelenteket, sőt zenei élvezetül is gondoskodott: a katonazenekar Zellner karmester kitűnő vezénylete mellett egymásután játszotta a szebbnél szebb dalokat úgy, hogy a közönség a szórakoztató jótékonyosság egyik kedves napjának emlékével távozott el későn este a Fehér Keresztből.

(=) **A szerb bál.** Az aradi hazafias szerb egyházi énekkar műkedvelő ifjusága által rendezett hangverseny és bált vasárnap este a „Vass” szálló külön termében tartották meg szép és előkelő közönség jelenlétében. Kiváló érdekessége volt a hangversenynek az internacionális művészi program, mely szokatlanul sok magyar családot is vonzott a bál terembe s az ott megjelentek lelkes ovációban részesítették Vlazkovits Dusán karmestert az egyházi nagy női és férfi énekkar által előadott igazán precíz és szépen összehangzó énekéért, mely nagy élvezetet nyújtott s melynek minden számát a megjelent magyarság szinte tüntetőleg megismételtetett. Jurisity Uros, az aradi nemzeti színház tagja, Lépa V. Dóra urhölgy és Nyisztor György szépen intonált opera áriákat énekeltek. Imbronovits Zorka tanítónő felolvasásával igen nagy hatást ért el. Az összes énekszámok zongorakiséretét Kovács Ilona urhölgy zongora tanárnő látta el a mártóle megszokott díszet művészettel. Kovács Gyula, Lopos és Csoki Gusztáv IV. éves tanítónövendékek szépen összeállított kamarazenét játszottak. A közönség közt ott láttuk Sztankovits Miklós máv. üzletvezetőt, Petrovics Arzén műszaki tanácsost, Zsupánszky Sztankó dr. esperest, Marsó Jusztin drt, Figus Albertet stb.

(=) **A katolikus bálra** nagyban folynak a további munkálatok, a rendezőség a meghívókat, mintegy négyezer darabot bocsajtott ki eddig, de a fokozott érdeklődés és ezen óriási és Aradon szokatlan nagyszámu meghívók mellett az elnökség szívesen áll rendelkezésére azoknak, kik meghívókból igényt tartanak és ezt a központi irodával (ipartestület titkári hivatala) közlik. Az elnökség a bál sikere érdekében belépő jegyeket bocsajtott ki táncosok részére, úgy, mint ezt a budapesti bálakon a táncosok részére bevezették. Ezzel az elnökség figyelmet akar tanúsítani a táncosok iránt, kiket ezzel a személyjegy megfizetése alól ment fel. Ily jegyeket azonban csak névre ad ki az elnökség.

(=) **Kabaret Győrökön.** A győroki kaszinó folyó hó 13-án fényesen sikerült kabarettel egybekötött tea-estélyt rendezett. A műsor egyes és páros jelenetekből és zeneszámokból állott. A műsorból magasan emelkedett ki Kaufman Teruska által előadott „Egy napos asszony” című monológja, melyet hivatásos színésznőhöz hasonló rutinnal játszott meg. A konferanciéig szerepét Székely László állatorvos vállalta magára, aki jól töltötte be hivatalát. A közönség a műsor minden egyes számát figyelemmel hallgatta s az összes közreműködőket zajos tapsaival tüntette ki. A tea-estélyt hajnalig tartó tánemulatság követte.

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vasárnaponként a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni!

anoyira kelleme: izü, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatású az egészségre. 60-1

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógytárban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tauc. Más lapokban megjelent közleményekkel polemizáló cikket nem közlünk.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— **Borkereskedők nagy-gyűlése.** Megirtuk már, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére az ország borkereskedői a fővárosban nagy-gyűlést tartanak az új bortörvény végrehajtási utasításának a borkönyvek vezetésére vonatkozó rendelkezései tárgyában. A gyűlés befejezése után a borkereskedők deputációvá alakulnak s felkeresik Kossuth Ferenc és Darányi Ignác minisztereket, hogy közvetlenül is megkérjék őket arra, hogy a nyilvántartási kötelezettség teljesíthetetlen részleteit módosítsák. Mindkét miniszter értesítette már az aradi kamarát, hogy a küldöttséget szívesen fogadja s így most már megállapítható az országos gyűlés végleges terminusa is. Az aradi kamara titkári hivatala közli velünk, hogy a gyűlés a hét péntekjén délelőtt lesz a budapesti kereskedelmi és iparkamara székházának nagytermében. A gyűlés délelőtt 10 órakor kezdődik.

— **Felolvasó-est a Kamarában.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara közgazdasági lyceumának keddi felolvasó estjén Sugár Jenő dr. ügyvéd tart előadást az új csekk-törvényről és az üzletátruházásokról szóló új törvényről. Az előadás a Kamara székházának dísztermében esti fél 9 órakor kezdődik.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 15.

Kínálat kielégítő, vételkedv kedvező.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Deli zárlat	2 órai zárlat
Buza áprilisra ...	12.95—12.96	12.95—12.96
Tengeri májusra ...	7.36—7.37	7.38—7.39
Rozs áprilisra ...	10.33—10.34	10.35—10.36
Zab áprilisra ...	8.71—8.72	8.74—8.75
Buza 1909 októberre ...	11.08—11.09	11.07—11.09
Rozs októberre ...	9.37—9.38	9.37—9.38

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény ...	631.50
Magyar hit részvény ...	741.50
Közuti vasut részvény ...	574.50

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1909. évi február hó 16-án:

A) bérlet.

A) bérlet.

I z r a e l.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Henry Bernstein. Fordította: Cholnoky Viktor.

S Z E M É L Y E K:

Croncy Ágnes Follinusné F.	Da Gregenoy Várnay Jenő.
Thibault Dóly Lajos.	De Sa laz gróf Faludy K.
Gutlieb Jozsfin Szendrey M.	De Mauve Ditrői Mór.
Szilvián pater Hunyady J.	Ciscourt Mártonfi R.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Adler Andor, Dr. Adler Imre, Fényes Kálmáné-Adler Vilma, az egész család nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy a jó anya, anyós, nagyanya, testvér, sógornő és rokon

ADLER ANNA urasszony,

az Adler Anna és Társa cég megalapítója,
a Nagy Farkas cég beltagja

a munkának és jótékonyagnak szentelt élete 60-ik évében, ma, vasárnap reggel 6 órakor elhunyt.

Dra a háló tunkat, kinek emlékét hálás kegyelettel fogjuk megőrizni, folyó hó 15-én, hétfőn délután 1/4 órakor kísértük ki a Boeskey-tér 5. sz. a házából a zsidó temetőbe.

Nyugodjék békében!

Február hó 16-án.

Adler Andorné-Scheinberger Irén
menye.

Fényes Kálmán fémernök
veje.

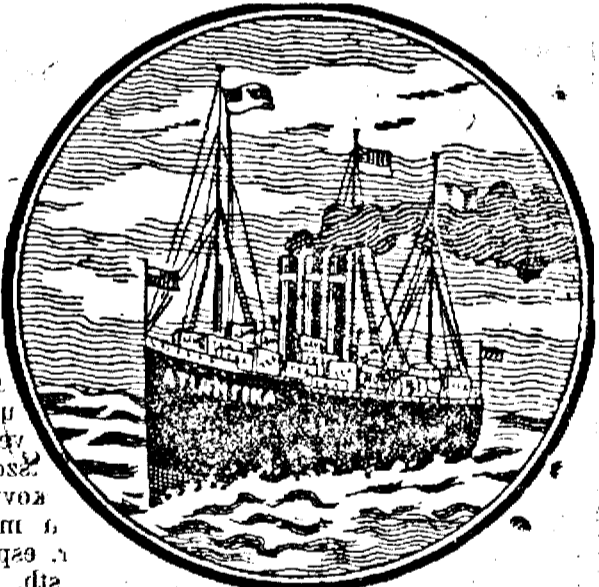
Bettelheim Lajos
Bettelheim Manó
Bettelheim Adolf

Bettelheim Lajosné
Bettelheim Manóné
Bettelheim Adolfné
özv. Adler Mórné
Adler Adolfné
sógornői.

Fényes István
Fényes Boriska
Adler Tibor
Fényes Piroska
unokái.

URÁNIA SZÍNHÁZ

(Bárczy Sándor utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)
Műsor: 1. A halálra ítélt (Működés). 2. A halálra ítélt (Működés). 3. Kigyóörpár Jéva szigetén (Dráma). 4. Soffőr és kocsiadó. (Humorosz.)
Az előadásra bármikor be lehet menni.

Réggel, délután és este
igyunk
ATLANTIKA kávé,
ATLANTIKA teát
ATLANTIKA rummal
mert csak az
ATLANTIKA
kávé, tea, rum speciális üzletben
kapható
tiszta és illatos, káros szagtól mentes
kávé, tea, rum.
A kirakathoz működésben látható villanyüzemű
kávépörkölőnkkel naponta többször friss pörkölés.
Eladás nagyban és kicsinyben.
ATLANTIKA
Kávé és tea behozatal
Arad, Andrássy-ter 20. Fischer Eliz-palota.
Városi és megyei telefon 609.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:
Szerkesztőség — 357
Kiadóhivatal és hirdetésosztály — 151

Beraktározásból visszamaradt

valódi perzsa szőnyegek
minden árban eladtnak
Róth szállitónál
Eötvös-utca 3. sz.

Hatóságilag engedélyezett

kiárusítás

könyvek, papíráruk és írószerekben

üzletáthelyezés miatt

Ingusz I. és Fia

könyv-, papir- és írószer kereskedésében

Weitzer János-utca

Antiquar-könyvek,
irodai papírok, levél-
papírok, borítékok,
csomagoló papírok

beszerzési árban
lesznek kiárusítva.

Ingusz I. és Fia

Weitzer János-utca.

3997 - 1909.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szó 1883. évi XLIV. t.-c. 39 §-a értelmében a folyó évi I. negyed adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezenel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi I. negyed adórészletet most már a késedelmi kamatok s ese leges intési díjjal együtt, nemkülönbén már szintén esedékes ipartestületi díj, egyházi adó illeték, vizsabályozási költség, hadmentességi-díj, utadó és csatornázási költség tartozásaikat és munkás betegségi, pénztári hozzájárulásait azonnal fizessék be.

mert ellenkező esetben a régibb díj- és adó tartozásaik azonnal, a f. évi I. negyed adórészlet pedig február hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy az I. negyed adórészletre nézve február hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni s amennyiben ennek dacára az adó-é hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingok nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1909. évi február 15.

A városi tanács.

Szövet, barchet, flannell

és mindenféle téli áruk remek választékban
Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület.
Vidákra mintákat készséggel küldök.

Tölgy 596
szőlőkaró
száraz hasított 7' hosszú
kapható
KLEIN B. VILMOS
Iakereskedőnél Arad.

Földes Kelemen

orvosi laboratóriuma

Vezető: Dr. Posgay István közkórházi főorvos, törvényszéki orvos.

Vizsgál:

Hugy.

Részletes vegyi és górcsövi elemzés, a fehérje és cukor s minden bugy alkatrész mennyileges meghatározását beleértve. Gümöbciliusok mutatása. Daganatrészletek. Gonococcus.

Köpet.

A köpet alkatrészek górcsövi vizsgálata.

Bélsár.

Vegy és górcsövi vizsgálat verre, genyre, epefestekre, étőcsövekre, daganatrészletek, bélkövek.

Gyomortartalom és hányadék.

Részletes vegyi vizsgálat, kémhatás, aciditás, szabad sósav, tejsav, nyák, vér, stb. Górcsövi vizsgálat. Hányadék vegyi vizsgálata, mérgezes, vagy ennek gyanúja esetén.

VÉR.

Vörös és fehér vértestecskék számának, a vérfesték tartalom meghatározása, vérelődsiek és bacteriumokra való vizsgálat.

Koros folyadék-gyülemek.

(exsudatum, transsudatum, cysták tartalma) vegyi és górcsövi vizsgálat.

Epe- és huygkőképződmények.

mínőleges vizsgálat.

Nemi szervek váladékai

genococcusra.

Torok lepedék.

Vizsgálat diphtheria bacillusra

ONDÓ

vizsgálat ondó szállacskákra és prostat testecskékre.

Anyatej

vizsgálat gyermektáplálásra való képességre.

Korszövettani

vizsgálatok, daganatrészek.

A vizsgálandó anyagok mikénti beküldésére vonatkozólag az összes adunk utasításait választékosan elhatároztam levelekre.

Hatásában
Felülmulhatatlan

Csukamájolaj

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt; hatalmas tápanyagánál fogva az orvosok előszeretettel rendelik.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Dr. Graur Victor aradi fogorvos antisept. szájvizének és fogporának egyedüli raktára.
Egy üveg szájviz 2 korona.
Egy doboz fogpor 1 korona.

Köhögés, Rekedtség

elnyálkásodás ellen elismert kitűnő hatású szer a

„Tussinál“ cukorka

ára 60 fillér, és

„Tussinál“ thea

ára egy doboznak 50 fillér.

Legjobb fekete, le nem mosható
HAJFESTŐ
a Hajós-féle
MELOGEN.
Ara 2 korona.

Kapható a készítőnél: 191

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában
Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben,
továbbá minden gyógyszerár. illatszerüzlet és drogeriában.

Fehér Kirakatok

Kelengye beszerzésnél ajánljuk
kész raktárunkat női fehérneműekben.

Női ingek vászon és chiffonból, corsetták és ágykészletek, pompás szép kézi himzések.

Kelengyéhez szükséges vásznak, chiffonok legnagyobb választékban a gyári árakhoz.

Minden szélességű párnatok, matracok kelemék, schweier himzések, cernacsipkék

D a m a s t
asztal neműek, sima és ajour kávékészletek.

Nagy partie vétel
folytán női ingek dusan himmezve 1 irt. 65, jó chiffonból vagy kink vászonból. E cikk a kirakat szenzációja. — Ugyszintén óriási mennyiségű zsebkendő érkezett a rendes forgalmi árnál 40%-al olcsóbban; többi között fehér finom vászonból, 2 sor ajour 12 drb. 4 irt.; — ugyanolyan ajour és szegély 4 irt. 50, utóbbi rendes ára 6 irt. 50 volt.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA.

Nagymennyiségű
pléh-pánt
jutányos áron
eladó.

Borkereskedők!
Vendéglősök!
Korcsmárosok!
Az új bortörvény előírása szerinti

Bornylvántartási
könyvek

Pichler Sándor
papiros, írószer és irodai cikkek kereskedésében
kaphatók
Arad, Szabadság-tér 1.
Telefon 308. sz.

APRO HIRDETÉSEK.

Babus, A. V. A., Sanyi,
 hirdetések nem közölhetők, nem
 ütök meg árainkat.

VIII. gyma. érettségi
 és jegyzői okleveles, bárminő ál-
 lást keres helyben, avagy a kö-
 zeli községekben. Czim: D. A.
 postrestante, főposta. 657

Ügyes, Izsia, gyorskezü
 mosónő ajánlkozik házakhoz. Cime
 Nikolits Szilárdné, Edelspacher-
 utca 11. 660

Egy szolid,
 tisztességes leány óhajt gyógy-
 tárba, drogériába, esetleg dohány-
 tözsdébe, mint kezdő, kevés fize-
 tésért. Cime Deák Ferenc-utca 38.
 8-ik ajtó. 862

Jóforgalmu vegyeskeresk. és
 minden jogokkal betegség miatt
 eladó. Hoffmann. Kossuth-utca
 36. sz. 418

Tisztes éges,
 jó házból való nő ajánlkozik 1-sőli
 belépéssel, uri házhoz szoptatós
 dajkának. Cim a kiadóban. 776

A Teleky-utca 20—21. sz. ház
 szabad kézből eladó. Értekezhetni
 Perényi József állomás főnök ur-
 nál, Eleken. 772

Keresek
 bérbe 3. esetleg 4 szobás lakást
 fürdőszobával, és megfelelő mel-
 lékhelyiségekkel ellátva, május
 1-ére. Ajánlatok Reich El. színház
 épület. 822

Tulzsfolt raktáram
 következtében antiquar könyveket
 és különféle papírárakat beszer-
 zési áron alól kiárusítok. Tolnai
 Világlapját összes kedvezményekkel
 eredeti árban házhoz szállítom.
 Krausz Paulin Színházépület. Tele-
 fon 511. 291

Kiadó lakások.
 A József főherceg-ut 10. sz. ház-
 ban egy földszinti és két másod-
 emeleti elegáns utcai lakás május
 1-re kiadó. Bővebbet a háztulajdo-
 nosnál d. u. 2 és 3 óra között. 841

Kiadó üzlet
 Boros Béni-tér 8 szám alatt má-
 jus 1-re. 855

30 éves özvegy nő,
 jártas a varrásban, himzésben és
 a háztartásban, állást keres. Idő-
 sebb párhoz, vagy anyahelyettes-
 nek elmenne. Jelige 30 éves öz-
 vegy. 851

Nagymennyiségű
 trágya eladó Közép-u. 25. sz. Szida
 Milánál. 874

Keresettk ügyes,
 tiszta, megbízható szobaleány, ki
 éves bizonyítványokkal rendelke-
 zik. Jelentkezni e lap kiadóhiva-
 talában.

Üzleti könyvek:
 strazzák másolókönyvek stb. Irodai
 kellékek, írószerek, levélpapírok és
 ügyvédi nyomtatványok legkedve-
 zőbb beszerzési forrása. Könyvtá-
 rak vétele és berendezése. Kerpel
 Izsó könyv- és papirkereskedése.
 Ugyanott tanuló alkalmazást nyer.
 262

Kisebb ház
 nagy telekkel a Boros
 Béni-tér, Szabadság tér,
 Andrassy-ut vagy an-
 nak közelében megvé-
 telre kerestetik. Ajánla-
 tokat „Nagy telek”
 jellegével a kiadóhivatal
 továbbítja.

Szép és nagy bolt helyiség
 kiadó májusra. Deák Ferenc-utca
 30. sz. 858

Katóságilag engedélyezett
 kiárusítás könyvek, papírárak és író-
 szerekben üzletáthelyezés miatt
 Inguez I. és Fia könyv-, papír- és
 írószer kereskedésében, Weitzer
 János-utca. 178

Ad 1908 V. 489—4 szám.
Árverési hirdetmény.
 Alulírott bírósági kiküldött az
 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében
 ezennel közhírré teszi, hogy
 a nagybuttyini kir. járásbírósnak
 1906. évi V. 204/10. számú vég-
 zése következtében, Dr. Németh
 János aradi ügyvéd által képviselt,
 özv. Brankovits Jakabné javára,
 19 kor. 05 fillér s jár. ere-
 jéig 1907. évi szept. 19-ik nap-
 ján foganatosított kielégítési végre-
 hajtás útján lefoglalt és 920 korona-
 ra becsült következő ingóságok,
 u. m.: ökrök, tehének és juhok
 nyilvános árverésen eladatnak.
 Mely árverésnek a nagy-buttyini
 kir. járásbírósnak 1908. évi V. 489/4.
 számú végzése folytán 150 kor. 82 fill.
 bíróság már megállapított költsé-
 gek erejéig Vaszoján, adós lakásán
 leendő megtartására 1909. évi fe-
 bruár hó 25-ik napjának délelőtt 11
 órája határidőül kitűzték és ahhoz
 a venni szándékozók ezennel oly
 megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
 az érintett ingóságok az 1881. évi
 LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében
 készpénz fizetés mellett, a leg-
 többet ígérőnek, szükség esetén
 becsáron alul is el fognak adatni.
 Amennyiben az elárverezendő
 ingóságokat mások is le- és felül-
 foglaltatták és azokra kielégítési
 jogot nyertek volna, ezen árverés
 az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értel-
 mében ezek javára is elrendeltetik.
 Kelt Nagy-Buttyinban, 1909.
 évi február hó 10 napján.

Györffy Gyula,
 kir. jh. kiküldött. 873

Hair regenerator
 Ártalmatlan készítmény,
 mely az ősz hajnak eredeti
 színét adja vissza.
 Nem festék, hanem a gyökerekre
 ható készítmény, melytől a haj
 puha selyem fényű és ugyanolyan
 színű lesz, a minő az eredetileg
 volt, korpaképződés megszűnik,
 ugyszintén a haj hullása is, nem
 piskóli.
 Ár 2 korona. 351
Földes Kelemen
 gyógyszerésznél

Telephon 422.
Uj asztalos műhely Aradon
 Van szerencsém a nagyérd. közönség-
 nek b. figyelmét

épület- és butor asztalos
 műhelyemre tisztelettel felhívni.
 Számos éven át volt alkalmam Buda-
 pest, München és Stuttgart előkelő mű-
 helyeiben tapasztalatokat szerezniem.
 Ezen kedvező körülményeknél fogva
 abban a kellemes helyzetben vagyok,
 hogy a legmesszebbmenő követelményeket
 elégíthetem ki.
 Fő elvem: pontos, rőzta, izléses
 és tartós munkával szolgálni.
 B. pártfogást teljes tisztelettel kér
Reich Dezső
 épület és butorasztales 691
 Aradon, Aranykéz-u. 8. — Telefon 422.

140 darab 12 és 18
 hónapos keresztül vé-
 szelt sovány, saját
 nevelésü 859

sértés,
 mangolica fajta,
eladó.

Bővebbet az alulírt címnél.
Gantner Antal,
 Uj-Szt.-Annán.

Uj üzlet

az Eötvös-utca II. szám alatt volt
 Prokopecz-féle

hentesüzlet

Van szerencsém a n. é. közönség b.
 tudomására hozni, hogy a mai igények-
 nek megfelelő

hentes áru üzletet

nyitottam, hol mindig a legjobb minőségű
 lelvagottak, kolbászok, sonkák stb.
 frissen kaphatók. 827

Dísznőszár és szalonna naponta
 frissen. Kertész utca 70 k. Karaj
 78 k. Megrendelések azonnal házhoz
 szállítatnak.

Törekvésem oda fog irányulni, hogy a
 nagyérdemű közönséget gyors, pontos és
 olcsó kiszolgáltatás által kielégítem, miért
 is a nagyérdemű közönség szives pártfo-
 gását kérem. — Tisztelettel

Baráth László
 hentesmester, Eötvös utca 11. sz.

Permetező javítások elfogadtatnak

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
 gummi csövek legolcsóbb gyár-
 árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolst
 cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
 héjak és egyéb tisztátlanóságok
 azonnal továbbítottatnak, ezáltal a sziv-
 vattyu nem romlik és a bort nem
 renthatja, a gépezet jó működé-
 seért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közse-
 geknek legalkalmasabb,
 mert homokos és sáros víz hasz-
 nálatánál sem tagadják meg a
 szolgálatot, — a gép jó működé-
 seért 8 évi jótállás (ingyen javítás),
 hozzá való országos egységes csá-
 verek és a legjobb minőségű beü-
 gummirozott
 kendercsövek
 a legolcsóbb
 árban.

Kutak

a hozzávaló
 csövekkel
 olcsóbbak és
 jobbak, mint
 bármely bol-
 vagy külföldi
 gyárban.

Hönig-Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
 és szivattyu készítő.
 Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

POROSZ KÖSZÉN
 és
MAGYAR KÖSZÉN
KOKSZ (PIRSZÉN)
 blombázott zsákokban,
ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN
 házhoz szállítva legolcsóbban kapható
ALTMANN EDE-nél
 Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán.
 Telefon 46. 431 Telefon 46.